KISSALARDAN DERSLER

KARINCALAR

Dünyanın birçok ülkesinden gelen Müslümanlar hac vazifesini bitirmek üzereydiler. Yavaş yavaş geri dönüş başlamıştı. Kamil ve Bahri de son olarak Kâbe'yi ziyaret ediyorlardı. Kamil, duasını bitirdikten sonra yerinden kalktı. Etrafına bakındı, ama arkadaşını göremedi. Birden köşede, ellerini açmış dua eden Bahri'yi gördü. Sevinerek yanına vardı.

– Bana da dua ettin mi?

– Etmez olur muyum? Allah haccımızı kabul etsin.

Kamil:

– Haydi, alışverişe çıkıyoruz. Yarın sabah erkenden yola çıkacağız.

Bahri, Kâbe'ye dönüp seyrederken üzgündü.

– Ayrılmak zor olacak.

– Evet, öyle, dedi Kamil ve arkadaşının kolundan tutup kalabalığın arasından sıyrılıp alışverişe çıktılar.

Bahri birkaç hediyelik eşya ve yiyecek bir şeyler aldı. Tam pazardan ayrılacaklarken aklına eşeği

geldi. Onun için de yem ve saman aldı. Akşamdan bütün yol hazırlıklarını tamamlayıp öyle uykuya daldılar.

Kervan sabah namazından sonra yola koyuldu. Vakit öğleye varırken bir vahada konakladılar. Bahri eşeğindeki yükleri indirdi. Torbaya yem

koymak için elini çuvala attı. Birden parmaklarının üzerinde bir şeylerin gezindiğini fark etti. Torbanın ağzını açınca karıncalarla karşılaştı. Bir an bakıp kaldı zavallı hayvancıklara. Hem bakıyor hem de ne yapacağını düşünüyordu. Bu duruma çok üzülmüştü. "Allah, Allah, bunlar çuvala nasıl girmiş. Tüh, demek Mekke'den buraya kadar onları getirdim. Ne yapsam?" diye kara kara düşünmeye başladı. Sonra eşek önüne konan samanı yerken o da indirdiği eşyalarını toparlamaya başladı.

Arkadaşının bu telaşını ve hazırlanışını gören Kamil,

– Kervan iki saat sonra hareket edecek. Ne bu acelen? Yoksa evini çok mu özledin, diye sordu.

– Yok, hani pazardan yem almıştım ya.

– Ee?

– İçinden karınca çıktı. Onları geri götürüp yuvalarına bırakacağım.

– Geri mi döneceksin?

– Evet.

– Ama ne gerek var? Buraya bırak karıncaları.

Bahri:

– Olmaz, dedi. Zavallı çalışkan karıncaları yuvalarından ettim. Üzerimde hakları kalmasın. Sen merak etme. Gece yolculuk yapıp size yetişirim.

Kamil arkadaşını fikrinden vazgeçiremedi. Eşeğin karnı doyduktan sonra Bahri kızgın kumların üzerinden Mekke'ye doğru yürüdü.

Kamil arkasından ona bakarken,

– Gerçekten çok iyi bir arkadaşım varmış, diye düşünüp şükretti.

ÖDÜNÇ PARA

Halife Harun Reşit, sabah namazından sonra atını hazırlayıp şehir dışına çıktı. Yemyeşil bahçeler arasında dolaşarak hem dinlenecek hem de halkı teftiş edecekti.

Karşılaştığı birçok insanla konuştu. Onları dinledi, varsa bir dertleri yardımcı olmaya çalıştı. Bu şekilde yola devam ederken şehirden bir hayli uzaklaştı. Bir köyün girişinde, bahçede çalışan genç bir delikanlıyla karşılaştı. Delikanlı hâlinden memnun bir şekilde, büyük bir mutlulukla su kuyusu kazıyordu.

Harun Reşit atından inip kuyunun başına yaklaşınca selam vererek,

– Allah kolaylık versin, dedi.

Delikanlı işini bırakıp yabancıya baktı.

– Sağ ol, Allah razı olsun.

– Bakıyorum da pek istekli çalışıyorsun.

Delikanlı soluklanmak için işine ara verdi. Merdivenden yukarı çıkarken konuşmasını sürdürdü.

– Çalışmak insanı mutlu eder. Hele bir de helal rızık kazanıyorsa insan daha da mutlu olur.

Delikanlının cevabı Harun Reşit'in hoşuna gitmişti.

– Niçin kuyu kazıyorsun, diye sordu.

Delikanlı testiden bardağa su doldurdu. Önce misafire ikram etti.

– Üç gün içinde su bulursam on altın alacağım. Bununla hem borcumu ödeyeceğim hem de birilerine borç verip yardım edeceğim.

Harun Reşit bundan bir şey anlamamıştı. Delikanlıdan açıklamasını istedi.

– Kazandığım parayı ikiye bölerim. Yarısını anama ve babama veririm. Diğer yarısını da çocuklarıma harcarım. İleride ihtiyarladığım zaman onlar bana yardım edecekler.

– İyi de senin ana ve babana borcun var mı?

Delikanlı gayet samimi bir şekilde cevap verdi.

– Olmaz olur mu? Küçük bir bebekken bana baktılar. Gece vakti kalkıp ihtiyacımı gördüler. Sonra bir iş tutana kadar yanlarından ayırmadılar. Yaptıklarını nasıl unuturum. Borcumu ödüyorum derken bunu anlatmak istedim. Çocuklarıma da harcıyorum çünkü yaşlanınca onlar de bana iyi muamelede bulunacaklar. İşte bunun için çalışmaktan büyük bir zevk alıyorum.

Harun Reşit:

– Peki, bunları nereden öğrendin?

– Dinimden. Allah, ana babaya itaat edip onlara şefkatle bakın, çocuklarınızı ihmal etmeyin buyuruyor.

Harun Reşit, delikanlıdan izin istedi. Delikanlı, kuyuya inerken halife de atına bindi. Şehre dönerken Harun Reşit huzurluydu. Ülkesinde bu şekilde düşünen insanlar olduğu müddetçe milleti huzur içinde yaşayacaktı.

GÖMLEK

Padişah pencere kenarına oturmuş denizi seyrediyordu. Portakal bahçelerinin arkasında uzanan sahilde bir aile çocuklarıyla oynuyordu. Padişah bu tabloya o kadar dalmıştı ki hizmetçinin geldiğini fark etmedi bile.

Hizmetçi biraz daha yaklaşıp,

– Efendim, dedi. Yemek hazır.

Padişah başını çevirdi. Yüzünde bir durgunluk, karamsarlık vardı. Ağır adımlarla yemek odasına geçti. İçeri girince vezirleri ayağa kalktı. Padişah yerine oturmadan masayı süsleyen yiyecekleri bir süre süzdü.

Sonra,

– Buyurun, afiyet olsun, diyerek yemeğe başlamalarını söyledi.

Padişahın yanına bir hizmetçi yanaştı ve yirmi kadar çorba çeşidini saydı. Padişah yüzünü ekşitti. Pek iştahı yoktu. Onun için seçimi aşçı başına bıraktı.

Padişahın bir derdi vardı, ama bunu aylardır kimseye açmıyor, bir gün olsun yüzü gülmüyordu. Hep kederli kederli sarayda dolaşıp duruyordu. Bu durum Başvezir Kasım'ın gözünden kaçmamıştı.

– Padişahım bugün nasılsınız? Yeni hekimin verdiği ilaçlar, tavsiyeler iyi geldi mi?

Vezir bunları söylemişti, ama tavsiyelerin iyi gelmediği padişahın her hâlinden belli oluyordu. Yüzü asık, sararmış, kendi içine kapanıp kalmıştı.

Padişah kaşığı çorbaya daldırdı. Tam ağzına götürecekken vezire,

– Bu yıl göllerde, nehirlerde su azalmış. Kıtlık mı olacak yoksa, diye sordu.

– Yok sultanım.

– Peki sarayın deposunda yeterince buğday var mı?

– Üzülmeyin sultanım, ambarlarımız dolu.

Padişah daha yemeye başlamadan aklını meşgul eden birçok konuyu vezire sordu.

Hepsinden de olumlu cevap almıştı ama bir türlü içindeki sıkıntıyı gideremiyordu.

– Bak yine ağız tadıyla bir yemek yiyemedim. Ben hep böyle mutsuz mu olacağım, dedi.

Vezir biraz düşündükten sonra,

– Padişahım benim bildiğim bilge bir kişi var. Onu getirteyim. Muhakkak bu duruma bir çare bulacaktır, dedi.

Ertesi gün kuşluk vaktine doğru bilge kişi, padişahın huzuruna çıktı. Onu bir güzel dinledikten sonra,

– Sultanım maşallah sağlığınız yerinde. Gelelim mutsuzluğunuzun çaresine. Hiç derdi tasası olmayan birinin gömleğini giyerseniz bu dertten kurtulursunuz, dedi ve acil şifalar dileyerek saraydan ayrıldı.

Padişahın yüzüne kan gelmişti sanki. Hastalığına şifa olacak, sadece dertsiz birinin gömleği ise bunu bulmak kolaydı. Hemen yanındaki Başvezir'i Kasım'a baktı.

– Vezir senin derdin yoktur. Şu gömleğini ver de bu dertten kurtulayım, dedi.

Vezir bu teklif üzerine boynunu büktü, cevap veremedi bir süre. Padişah üsteleyince eşinin yakalandığı hastalığı, oğlunun evden kaçmasını anlattı. Sultan bu işe şaşırmıştı, ağzı açık dinledi en çok sevdiği vezirini.

– Ben de seni dertsiz bilirdim Kasım? Bu ne hâl, diye sordu.

Vezir başını eğip sustu. Padişah bu sefer,

– Hazırlan o zaman Kasım. Birlikte şehri dolaşalım. Dertsiz birini bulalım da şu hastalıktan kurtulalım.

İkisi saray elbiselerini çıkarıp halktan biri gibi giyindiler. Kimseye görünmeden gizlice saraydan çıktılar. Akşam geç vakte kadar şehri karış karış gezdiler, araştırdılar, ama aradıkları gibi birini bulamadılar. Gencinden yaşlısına, fakirinden zenginine herkesin bir derdi vardı. Dertsiz tasasız birini bulamayan Sultanı derin bir düşünce aldı. Gözlerini kısıp şehrin dışına çıkan yola baktı. Kasım'ın koluna yapıştı.

– Bu işten dönmek yok, dedi. İki at satın alıp ovaları dağları gezelim. Bu ülkede muhakkak dertsiz birini buluruz.

Düşündüklerini yerine getirip gün ağarıncaya kadar yol aldılar. Küçük bir değirmende mola verdiler. Değirmenci sade bir sabah kahvaltısı hazırladı. Birlikte sofraya oturdular. Sultan bir müddet sonra niçin yola çıktıklarını anlattı.

– Derdi olmayan birini arıyoruz. Var mı buralarda öyle biri, diye sordu.

İhtiyar, vezire bir bardak daha süt doldururken cevap verdi.

– Var. Bizim köyün çobanı. Dertsiz tasasız biridir.

Sultan heyecanlanmıştı. İçinden, "Aradığımı buldum." dedi.

– Nerde buluruz onu?

– Çok uzak değil. Biraz ilerideki düzlükte koyunları otlatır.

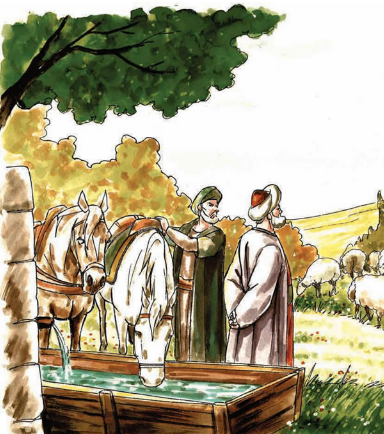
Padişah ve vezir hazırlanıp yola çıktılar. Patikadan ilerlerken bir kaval sesi duydular. Sultanın gözleri parıldadı.

– Bu bizim çoban, dedi. Ne kadar da mutlu. Baksana kaval çalıyor.

Kasım da buna sevinmişti. Nihayet padişahın hastalığı sona erecekti. Çalıların arasından düzlüğe

çıkınca ceviz ağacının altında kaval çalan çobanla karşılaştılar. İkisinin de yüzü birden değişti, şaşırıp kaldılar. Çünkü çobanın üzerinde gömlek yoktu, üstü çıplaktı.

Sultan, derdinin çaresini bulduğunu düşündüğü anda her şey değişmişti. Nasıl oluyor da bu

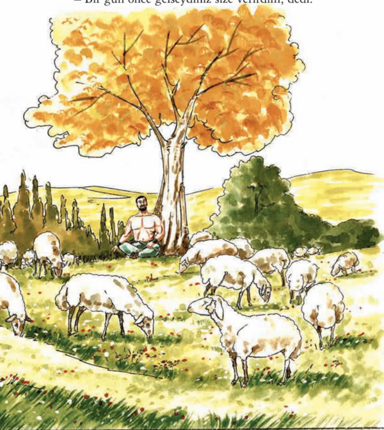

çoban üzerine giyecek bir gömleği olmadan mutlu olabiliyordu. Ümitsizlikle atından inip çobana selam verdi. Biraz sohbet ettikten sonra Sultan niyetini açıkladı.

– Biz senin gömleğini almaya gelmiştik.

Çoban:

– Bir gün önce gelseydiniz size verirdim, dedi.

Vezir:

– Herkese böyle iyilik mi yaparsın?

Çoban biraz küçük görüldüğünü fark etmişti, ama bunu belli etmedi.

– Elhamdülillah, hayvanları güderek yiyecek ekmeğimi kazanıyorum. Hâlimden şikayetçi değilim. Belki evim, tarlam, hayvanlarım yok, ama sorumlu olduğum bir işim var.

– Hiç mi derdin yok?

Çoban bir süre vezirin yüzüne baktıktan sonra gülümsedi.

– Olmaz olur mu? Dünyada yaşıyoruz cennette değil. Ama bu dert ve sıkıntılarımı başkalarına yardım ederken unutuyorum. Dertsiz insan olmaz. Benim koyunlarım var, öncelikle onlara bakmam gerekiyor. Hiçbir işi, hiçbir derdi olmayan insan, yediklerinden bile lezzet almaz sultanım, dedi.

Sultan ve vezir birbirlerine bakındılar. İkisi de bu çobanın kendilerini nasıl tanıdığına şaşırmışlardı.

Vezir:

– Nasıl tanıdın bizi, diye sordu.

Çoban gülümseyerek sultanın parmağını işaret etti.

– Elbiselerinizi değiştirmişsiniz, ama padişahlık yüzüğünüz parmağınızda kalmış.

Sultan babasından kalan yüzüğe baktı. Çoban sözlerine devam etti.

– Sultanım, devletin başına yeni geçtiniz. Halkınızın dertlerine, sıkıntılarına kulaklarınızı kapadınız. Sonra da hastalığınıza çare aramaya çıktınız. Derdi olmayan birini bulabildiniz mi?

Sultan hükümdarlık koltuğunda geçirdiği iki seneyi düşünerek cevap verdi.

– Yok, bulamadım.

– Hiç kimsenin derdine çare de bulmadınız, ama kendi derdiniz için onca yolu katettiniz. Eğer halkınızın dertlerine çare bulursanız benim gömleğime de ihtiyacınız kalmayacak. O zaman hastalığınız kendiliğinden iyileşecek.

Vezir de başını salladı. Sultan, çobana para teklifinde bulunduysa da o bunu kabul etmedi.

O günden sonra Sultan halkının dertleriyle, ihtiyaçlarıyla daha yakından ilgilendi. Kısa bir süre içinde Sultan gerçek mutluğu buldu, hastalığından da kurtuldu.

YERSİZ SÖZ

Sakalına beyaz düşmüş bir ihtiyar şehre doğru gidiyordu. Yüksek dağların tepesine kar yağarken sert bir rüzgâr ovada esiyordu. Süleyman Dede, çalılarla kaplı bir tepeyi dönünce kendi hâline akıp duran bir çeşmeyle karşılaştı. Torbasını bir taşın üzerine bıraktı. Birkaç yudum su içtikten sonra ovanın ucunda sıralanan şehrin evlerini seyretti.

Mevsim kıştı, uzaktan evlerin bacalarından çıkan duman ovaya yayılıyordu. Şehir bembeyaz karla örtülmüş, sanki kış uykusundaydı. Süleyman Dede bir müddet bakındıktan sonra; "Geç olmadan şehre varayım. Akşam Durmuş Ağa'da misafir kalırım. Sabahleyin yola çıkarım." diye düşündü.

Gün kararmaya başlarken kar yağışı da hızını arttırdı. Şehrin sokakları bomboştu. İnsanlar erken vakitte iş yerlerini kapatmış evlerine çekilmişlerdi.

Süleyman Dede akşam ezanı okunurken Durmuş Ağa'nın kapısını çaldı. Kapıyı kâhya açtı. İhtiyar dedenin eli yüzü soğuktan morarmıştı.

– Uzak yoldan geliyorum. Karagöllü Süleyman geldi dersen bey beni hatırlar.

Kâhya içeride bir süre kaybolduktan sonra döndü. Dedeyi içeri alarak misafir odasına bıraktı.

– Çok üşümüşsünüz. Biraz ısınıp dinlenirken sofra hazır olur, dedi ve yanmakta olan ateşe odun attı.

Süleyman Dede ılık suyla abdest alırken yan odalardan birinden güçlü bir öksürük sesi geldi. Biri hastaydı ve oldukça sert öksürüyordu.

Kâhyaya,

– Kim ola bu, diye sordu.

– Beyimiz hastadır. Bir aydır öksürüp duruyor.

– Allah şifa versin, dedikten sonra ihtiyar namaza durdu.

Akşam yemeğinden sonra Durmuş Ağa, Süleyman Dede ve diğer misafirlerle geniş bir odada çay içip sohbete başladılar. Ağa şiddetli bir öksürüğe tutulduğu için sık sık sohbeti bölüyordu. Durmuş Ağa'nın konuşacak dermanı kalmamıştı. Süleyman Dede ev sahibinin durumuna fazla dayanamadı.

– Çok kötü öksürüğe tutulmuşsunuz. Neredeyse ciğerleriniz sökülecek. Günlerdir neden çekip duruyorsunuz bu hastalığı?

Durmuş Ağa yine tutulduğu bir öksürük nöbetinin ardından gözleri yaş içinde konuştu.

– Ne yapayım Süleyman emmi? Bir çaresini bulamadım. Öhü, öhü...

Süleyman Dede bu işe çare bulmanın sevinciyle reçeteyi hemen orada söyledi.

– İyileşecek hastanın doktor ayağına gelirmiş. Öksürüğünü bir anda kesecek ilaç biliyorum.

Ağa bu habere sevinmişti.

– Deme Süleyman Dede!

Süleyman Dede kendinden emindi. Ağanın beğenisini kazanacağını düşünerek kasıla kasıla konuştu.

– Dedim bile.

– Gerçekten çaresi var mı?

Süleyman Dede:

– Elbette, Bizim Akdeniz sahillerinde bir çiçek var. Onu balla karıştırıp içerseniz öksürüğünüz anında kesilir. Geçen yıl ben de yakalanmıştım. Bizim hanım kaynatıp içirdi. Sabaha hiçbir şeyim kalmadı.

Durmuş Ağa tam konuşacakken yine öksürük nöbetine tutuldu.

Süleyman Dede başından geçenleri anlatmaya devam ediyordu. Bir tabip gibi neler yapması gerektiğini bir bir anlattı. Nihayetinde sözlerini bitirirken Ağa eliyle kâhyaya işaret etti. Kâhya ağanın yanına gelip eğildi.

– Derhal bir kervan hazırlayıp yola çıkın. Süleyman Efendi Akdeniz sahiline inip papatya ve bal getirecek.

Süleyman Dede ne kadar dil döktüyse ağayı fikrinden vazgeçiremedi. Gecenin karanlığında kervan hazırlanıp yola çıktılar. Şehirden çıkarlarken bekçiler kervanı durdurdular.

– Hayrola gecenin bu saatinde, kışta kıyamette nereye gidiyorsunuz?

– Sorma oğlum, dedi Süleyman Dede. Dilimizi tutmayıp ağanın gözüne girelim dedik. Şimdi de Akdeniz sahiline inip ağzımızı yıkayacağız. Sen sen ol dilini yanlış yerde kullanma. Her bildiğini her yerde söyleme. Yersiz laf insanı kışta yaya koyar. Ne yaparsın yaptık bir hata. Hadi hoşça kal yolum uzun benim.

Kervan gecenin ilerleyen vaktinde ağır ağır yola devam etti.

HAMAL

Şehrin ara sokaklarından bir hamal çıktı. Kısa boyuyla yüklerin altında ezilip gitmişti. Köşede durup zorlanarak mendilini çıkardı. Kırışmış alnını silerken soluklandı. Mendilini cebine yerleştirirken çıkacağı yokuşa baktı. Derin bir nefes aldıktan sonra var gücüyle yokuşu tırmanmaya başladı. Yükler ağırdı, hava da oldukça sıcaktı. Hamal bir an önce eşyaları sahibine ulaştırmayı düşünüyordu. Yükleri teslim ettikten sonra bir ağacın gölgesine çekilip öğle yemeğini yiyecekti.

Yokuşun yarısına kadar gelmişti ki hamal güçten düştü, sanki dizleri titrer gibi oldu. Bu sefer elinin tersiyle sildi alnına biriken teri. Yorgunluğu da artınca iyice ezilip gitti.

Bu ara yanından geçen zengin birini görünce dayanamayıp,

– Hey Allah'ım bu nasıl iş? Kimilerine oturdukları yerden para kazandırıyorsun. Şu kulunaysa bir lokma ekmeği bile ne güçlüklerle veriyorsun, diye söylendi.

zorlukla iki adım daha attıktan sonra sıcağın da etkisiyle duvar kenarına çöküverdi.

Yükten kurtulan hamal kuş gibi hafiflemişti. Gölgeye oturup, giden zengin adamın ardından bir süre baktı. Bu ara daha kolay para kazanabileceği başka işleri düşündü. "Allah'ım ne olur bana da oturduğum yerden karnımı doyuracak ekmeği kazanmayı nasip et." diye dua etti.

Hamal başını duvara yaslamış, dertli dertli düşünürken yan sokaktan kavga eden bir grup insan çıktı. Hamal bu duruma dayanamayıp onları ayırmaya girişti. Bu pek de kolay olmadı. Hamal kendini kavganın içinde buluverdi. Önce yüzüne bir yumruk indi ardından beline bir sopa. Hamal kan revan içinde kalmıştı. Yüzü gözü şişmiş, bir ayağı da aksamaya başlamıştı.

Olaya asayiş ekipleri el koymakta gecikmediler. Zaptiyeler, kavga edenlerle birlikte hamalı

da karakola götürüp nezarete attılar.. Hamal ne kadar ben suçsuzum dese de kimse inanmadı. Ona, "Mahkemeye çıkıncaya kadar burada kalacaksın." dediler.

Bir köşeye çekilip beklemeye başladı. Akşama doğru görevliler hamalın ayağına ekmek ve yemek getirdiler. Hamal, getirilen yemeğe bakıp kaldı. O kadar aç olmasına rağmen ayağına gelen bu yemekten bir lokma almadı. Birden gülmeye başladı.

Yanındaki adam bu duruma şaşırıp kaldı.

– Neden gülüyorsun?

– Sorma, dedi hamal. Yaptığım bir dua yüzünden buraya düştüm.

Adam bu sözlerden bir şey anlamamıştı.

Hamal devam etti.

– Arkadaş, oturduğum yerden ekmek vermesi için Allah'a dua etmiştim. Ama hayırlısını ver dememiştim. İşte ona gülüyorum. Şimdi yemek ayağıma geliyor ama huzurlu bir şekilde, iştahla yiyemiyorum. Rabbimden zahmetli de olsa hayırlısını vermesini dilemeliydim.

HAC YOLCULUĞU

Otların arasından küçük bir karınca yola çıktı. Topallayan karınca elindeki asaya dayandı. Gün boyu yapmış olduğu yolculuk onu yormuştu. Bir elini siper edip önünde uzanan yola baktı. Ölçtü biçti, karar verdi. Zorlu bir yolculuğa daha başlayacaktı ki otların arasından bir tarla faresinin başı gözüktü.

– Hayırdır karınca kardeş, yolculuk nereye?

Karınca sanki soruyu duymamış gibi önünde uzayıp giden ovayı, tepeleri seyretti bir süre. Fare onun bu dalgınlığını anlamıştı, sorusunu tekrarladı.

Karınca ince bir sesle,

– Mekke'ye, hacca gidiyorum, dedi.

Yanında bekleyen fare birden irkildi. Şaşkın bir şekilde ağzından şu kelimeler döküldü.

– Hacca mı? Delirdin mi karınca kardeş?

Karınca ona dönerek tebessüm etti.

– Hacca gidiyorum. Ne var bunda şaşacak?

Fare, karıncayı bu fikrinden caydıramayacağını anlayınca,

– Bu topal ayağınla karşı tepeye bile varamazsın. İnsanların aylarca yolculuk yaparak gittiği Mekke'ye nasıl varacaksın.

Karınca boynunu büktü. Gayet kararlı bir ses tonuyla konuştu.

– Biliyorum fare kardeş. Varamazsam bile hac yolunda ölürüm.

Fare bunun üzerine karıncaya acıdı. Ona biraz olsun yardımda bulunmak istedi.

– Neyse, ben de tepenin arkasındaki köye gidecektim. İstersen seni oraya kadar götüreyim. Akşam bizde misafir kalırsın, yarın sabah erkenden yola devam edersin, dedi.

Karıncanın gözlerinin içi güldü. Birden cansız vücudu dirildi.

– Gerçekten mi, diye sordu.

– Evet, haydi atla sırtıma. Önce köye varalım. Karınca kararınca çorbada benimde tuzum bulunsun, dedi ve karıncayı sırtına alıp yola çıktı.

Karınca daha yolun başında böyle bir yardımla karşılaşmaktan oldukça mutluydu. İkisi birlikte yolun kenarından köye doğru hareket ederken serin bir rüzgâr otları hareket ettirdi.

Niyet büyük ve güzel olunca Yüce Allah'ın yardımı da anında yetişmişti.

FAKİR VE ZENGİN

İki gündür aç geziyordu. Şehirde iş aramış ama bulamamıştı. Çaresizlik içinde şehrin zenginlerinden birinin kapısını çalmak zorunda kaldı.

– Allah rızası için karnımı doyurun, dedi evin hizmetçisine.

Hizmetçi bir an durdu. Tanımadığı adamı süzerken merdivenlerde koşan bir ayak sesi duyuldu. Ev sahibiydi gelen, öfkeyle dilenciye çıkıştı.

– Defol evimden! Sizin gibileri çok gördüm! Şuna bak bir de genç olacak. Git pazarda çalış da ekmek paranı kazan. Dilenmeye utanmıyor musun?

Delikanlı bu sözlerle açlığını unuttu, boynunu büktü.

– İnsanların hâlinden hiç anlamıyorsun, dedi. Bir de size şehrin en zengin adamı diyorlar.

Ev sahibi bu sözlerle iyice köpürdü. Hizmetçi ise bir köşeye çekilmiş sessizce olanları seyrediyordu. Ev sahibi delikanlının omzundan iterek yere düşürdü.

– Defol evimden!

Delikanlı olanlardan oldukça incinmişti.

Ev sahibine mahcup bir şekilde,

– Kibirlenme, dedi. Ne fakirlik ne de zenginlik ebedidir. Bir gün bütün malını mülkünü kaybedebileceğini hiç düşündün mü?

Bunun üzerine merhametsiz adam iyice çileden çıktı. Hizmetçisinin kolundan tutup delikanlıya doğru ittirdi. Sonra hınçla emir verdi.

– Defet şunu, gözüm görmesin, dedi ve merdivenlerden çıkıp evin içinde kayboldu.

Hizmetçi yavaşça delikanlının yanına çöktü, kolundan tutup onu ayağa kaldırdı.

– Sen ona bakma, dedi. Şehrin diğer ucunda bir fırıncı var. Çok cömert biridir. Sana hem iş verir hem de karnını doyurur.

Delikanlı üstünü başını düzettikten sonra şehrin sokaklarında kayboldu.

Aradan iki yıl geçmeden zengin adamın işleri bozulmaya başladı. Elindeki malı mülkü sattı, ama yine de bu kötü gidişe dur diyemedi. Bir sabah yıllardır yanında çalışan hizmetçisi karşısına dikildi.

– Artık sizin yanınızda çalışamayacağım. Kaç aydır paramı vermiyorsunuz, deyince zengin ve merhametsiz adam onu hemen kapı dışarı etti.

Bunun üzerine hizmetçi de şehirde yeni bir fırın açan cömert ve merhametli adamın yanında işe girdi. Yeni efendisi çok iyi kalpli, merhametli ve fakirlere karşı cömert bir insandı. Kapısına geleni boş çevirmez, karnını doyururdu. Giderken de cebine üç beş kuruş para koyar herkesin hayır duasını alırdı.

Günler böyle geçip giderken bir akşam üzeri bu merhametli zenginin kapısını dilenci kılıklı biri çaldı. Adamın hâli perişandı. Günlerdir aç dolaştığı yüzünden belli oluyordu. Merhametli ev sahibi hemen hizmetçisini çağırıp kapıdaki dilenciyi işaret etti.

– Şunun karnını doyur. Sonra hamamda bir güzel yıkayıp yeni elbiseler giydir. Giderken de cebine biraz para koy, dedi.

Hizmetçi söylenenleri bir bir yerine getirdi. Dilenciyi hamama sokup yeni elbiseler giydirince onu tanıdı. Bu adam yıllar önce yanından ayrıldığı merhametsiz zengindi. Eski efendisine hiçbir şey sezdirmeden cebine para koyup uğurladı. Sonra koşarak efendisinin yanına geldi.

– Gelen dilenci kimdi biliyor musunuz?

– Hayır bilmiyorum, kimdi?

– Yıllar önce yanında çalıştığım eski efendim. Bütün malı tükenmiş ve dilenciliğe başlamış.

Merhametli zenginin gözünün önüne yıllar önceki hadise geliverdi. Hüzünle başını salladı.

– Bir zamanlar beni evinden kovmuştu. Çalışıp kazan, karnını doyur demişti. Kendini Kaf dağında sanıyordu. Allah'ın hikmetine bak ki şimdi o fakirleşip benim kapıma geldi. Kimse servetine güvenmemeli. Fakirlikten de utanmamalı. İnsan helal yoldan çalışıp kazanmalı. Allah hazinesinden istediğine verir. Verilen bu zenginliği de Allah yolunda harcamalı.

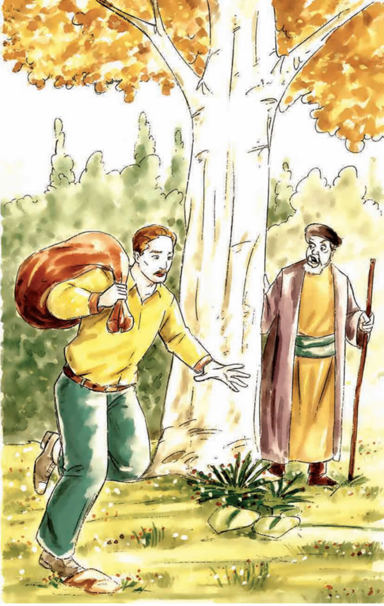
YOLCULUK

Sabah horozlar öterken sokağa biri çıktı. Bu, köyün demircisi Şahin'di. Sıcak bastırmadan kasaba pazarına varacak, alışverişini yaptıktan sonra akşam köye dönecekti.

Demirci, ovayı ikiye bölen yolda giderken sabah ezanı okundu. Sırtındaki torbayla uğraşırken ayağı bir taşa takıldı, neredeyse yere kapaklanmak üzere iken zorlukla toparlandı.

– Hay şeytan, deyip başka bir şeyler daha söyleyecekti ki yakındaki ağacın altında bir karaltı fark etti.

Karanlıkta karaltının kim olduğunu seçemedi. Biraz yaklaşınca altmışını geçmiş bir ihtiyar olduğunu gördü.

İhtiyar ağacın altından çıkıp,

– Nereye gidiyorsun evladım, diye sordu.

– Kasaba pazarına.

– Ben de seninle gelebilir miyim?

Şahin, bu uzun yolda can sıkıntısından kurtulmak için teklifi kabul etti. İhtiyarla birlikte yola devam ettiler. Öğle vakti bir köyün girişinde konakladılar. Şahin ağacın gölgesine eşyalarını bıraktı. Sonra şöyle etrafına bakındı.

İhtiyara,

– Sen hele bekle, ben şu üzüm bağına girip bir şeyler getireyim, dedi ve alçak taş duvardan bahçeye atladı.

Etrafı tekrar kolladıktan sonra ihtiyara,

– Gelen olursa haber ver, yakalanmayalım, diye tembihledi.

İhtiyar yenice sırtını ağaca dayamıştı ki Şahin seslendi.

– Hey ihtiyar, şu üzümleri yıkayıver, diyerek üzüm salkımlarını uzattı. Torbada da ekmek var. Ben biraz daha üzüm toplayacağım.

Şahin en yakınındaki bir asma ağacının dalını kendine çekti. Biraz fazla çekince dal kırılıverdi. Şahin'in bu kadarla yetineceği yoktu. Yiyeceği

kadar üzüm topladıktan sonra asma ağaçlarının dallarını kırıp zarar verdi. Yol arkadaşı olanlara bakıp kaldı.

– Asmalara zarar verdin, diye hayıflandı.

Şahin eline geçirdiği asma dalını hınçla attıktan sonra,

– Boş ver! Bağ benim değil. Zararı sahibi düşünsün, dedi.

Onlar ekmek, peynir, üzüm yerken öğle ezanı okunmaya başladı. İhtiyar yan gözle Şahin'e baktı. Onun namaz kılmak için ne yapacağını merakla bekledi.

Fakat Şahin'de herhangi bir değişiklik olmayınca,

– Ezan okunuyor, dedi.

Şahin lokmasını yuttuktan sonra yüzünü buruşturdu.

Alaycı bir tavırla,

– Ben namaz kılmam ki, dedi ve ekmekten koca bir dilim koparıp ağzına attı. Çiğnerken de gülüyordu.

İhtiyar birden ayağa kalktı. Şahin bu duruma bir anlam veremedi.

İhtiyar ona dönüp,

– Kusura bakma arkadaş, dedi. Ben seninle bu yolculuğa devam edemem.

Şahin bu söz üzerine aceleyle lokmasını yuttu.

– İyi de sana bir şey yapmadım ki ben?

– Sağ ol, bana karşı bir kusur işlemedin, ama Allah'a karşı büyük kusurlar ettin.

Şahin bu çıkışlardan etkilenmişti.

– Ne kusur işledim ki?

– Sabahtan beri Allah'ın hoşuna gidecek tek bir kelime söylemedin. Şuraya geldik, üzüm bağına girdin. Başkasının malını çaldın. Çalmakla da yetinmedin ağaçlara zarar verdin. Sonra ezan okundu namaz kılmadın.

Şahin bu sözlerden sıkılmıştı.

– İyi de sen de çaldığım üzümlerden yedin, dedi. Hem namaz falan da kılmadın. Bana niye karışıyorsun ki!

İhtiyarın yüzünde sinsi bir gülümseme belirince Şahin'in içini bir korku sardı.

Şahin'in korku dolu bakışları arasında ihtiyar sözlerine şöyle devam etti.

– Ben namaz kılmam. Çünkü insan kılığına girmiş şeytanım ben. Seni baştan çıkarmak için

arkadaş olmuştum sana. Allah'ın emrini bir kerecik tutmadım diye huzurundan kovuldum. ama sen bende de beter çıktın. En iyisi ben başkalarıyla uğraşayım. Haydi, hoşça kal.

Şahin, şeytanın arkasından bakıp kaldı. Şeytan bile onu terketmişti. Nice sonra kendine gelince vicdanı sızlamaya başladı. Bir gün boyunca yaptıklarını düşündü. Yaptıkları gerçekten de şeytanın hoşuna gidecek şeylerdi. Bir an önce tövbe edip iyi bir insan olmalıydı. Üzümleri bırakıp akan dereye yöneldi. Kollarını sıvayıp abdest aldı ve huşu içinde namazını kıldı ve yaptıkları için tövbe etti.

HIRSIZLIK

Harun, sırtına yüklediği taşı zorla duvarın kenarına bıraktı. Sonra onu kucağına alıp duvara yerleştirdi. Derin bir nefes alıp ağacın gölgesine çekildi. Sabahtan beri zengin bir kişinin bahçe duvarını tamir ediyordu. Oldukça yorulmuştu, ama akşam olmadan işini bitirmek istiyordu.

Testiden bir yudum su içtikten sonra iki katlı konağa baktı. Uzakta sürü sürü koyun ve keçiler otluyordu. Tarlada ise onlarca işçi çalışıyordu. Bey, gerçekten de çok zengin bir kişiydi. Harun fazla beklemeden tekrar işinin başına döndü. Akşam olmadan işini bitirdi. Parasını almak için konağın kapısına geldiğinde kâhya onu içeri almadı.

Harun:

– Ben paramı almaya geldim, dese de bey emeğinin karşılığını vermedi.

Harun çaresiz bir şekilde, parasını alamadan konaktan ayrıldı. Akşam karanlığında ırmak kenarından geçiyordu. Çan sesleri duydu. Birden yolunu değiştirip çalıların arasına saklandı. Biraz ileride koyunlar kendi başlarına otluyordu. Onları görünce içinden, "Madem emeğimin karşılığını alamadım ben de hayvanlardan ikisini alırım." diye düşündü.

Etrafı kontrol ettikten sonra harekete geçti. Besili bir koyunu yakaladı. Sürüden tam ayrılırken koskoca iki köpek yanı başında bitiverdi. Harun korkudan donup kaldı. Çobanlar kıskıvrak onu yakalayıp bir yere kapadılar. Ertesi gün de mahkemeye çıkardılar.

– Bu hırsızlığı neden yaptın, diye sordu kadı.

– Neden yaptığımı beni gün boyu çalıştıran bu adama sorun. Hırsızlığı ben ondan öğrendim.

Kadı bu cevaba şaşırdı. Söylediklerinden bir şey anlamamıştı.

Harun açıklamaya devam etti.

– Bu adamın duvarını tamir ettim. Akşam olunca paramı istedim, vermedi. Ben de onun koyunlarından ikisini çalarak hakkımı almak istedim.

Kadı olayı dinledikten sonra Harun'a,

– Hırsızlığa karşı hırsızlık yapılmaz, dedi. Öncelikle bu doğru değil. Şimdi ortada iki olay var. Biri senin yaptığın hırsızlık diğeri de sana hakkını vermeyerek yapılan hırsızlık.

Sonra zengin beye döndü.

– Birinin malını çalmak nasıl hırsızlıksa, çalıştırdığı kişinin hakkını vermemek de hırsızlıktır, dedi. Burada anlaşıp helalleşin, yoksa ikinizi de hapse atarım.

Kadı bu olayı tatlılıkla çözdü. Zengin adam, Harun'a emeğinin karşılığını verdi. Harun da ondan özür diledi. Kadının karşısında helalleşip ayrıldılar.

AKIL

Sıcaktan terlemiş fakir bir insan kasabadan ayrıldı. Ticaret kervanlarının geçtiği yola geldiğinde öğle olmuştu. Elinde büyükçe bir asa, omzunda da eski bir heybe vardı.

Kasabada getirdiği üç koyunu satmış, borcunu ödemiş, biraz da ev için alışveriş yapmıştı.

Yolda kimsecikler gözükmüyordu. Biraz sonra bir hurma ağacının altında mola verdi. Kuyudan su çekip içti. Elini yüzünü yıkadı. Sonra önündeki ovaya ve akşama varması gereken sıra dağlara baktı. Tam yola çıkacakken karşıdan bir atlı göründü. Yabancı, oldukça zengin birine benziyordu. Gösterişli atıyla yolu tozu dumana katarak yanından gelip geçti. Fakir adam atlının arkasından bakıp kaldı. "Allah'ım ben fakir birisiyim. Ellerin atları, develeri var, istedikleri yere kolayca, yorulmadan

gidiyorlar. Benim üzerine bineceğim bir eşeğim bile yok." deyip hayıflandı. Sonra üzüntülü bir şekilde yola devam etti. Yol boyunca fakirlikten dolayı neler çektiğini düşündü durdu. O bu düşüncelerle yola devam ederken güneşin altında elinde kazmayla çukur açan birini gördü. Sıkıntılarını unutup adama yaklaştı. Selam verdi. Adam çukurun içinden selama karşılık verdi, ama bir yandan da işine devam etti.

Fakir adam şöyle bir etrafına bakındı. Anlaşılan adam sabahtan beri çukur kazıyordu. Çünkü on kadar çukur açılmıştı.

Tekrar çalışan adama,

– Kolay gelsin, diye seslendi.

Adam kazma sallamayı bıraktı.

– Sağ ol, dedi ve elini uzattı. Fakir adam çukur kazan adamı yukarı çekti. Dili damağı kuruyan adam testiden su içti. Sonra hiçbir şey söylemeden çukura indi. Fakir adam iyice meraklandı. Toprak yığınına oturarak sordu.

– Bu kadar çukuru niye açtın?

Adam kazmayı havaya kaldırıp var gücüyle toprağa vurdu. Bir parça daha toprak kazdı. Sonra yorgun bir sesle cevap verdi.

– Ne olacak, paramı arıyorum.

– Para mı?

– Evet, para. İkide bir köyü eşkıya basıyor. Ben de paramı onlardan korumak için buraya saklamıştım.

– İyi de parayı sakladığın yere bir işaret koymadın mı?

– Koymaz olur muyum?

– Hani nerede?

Adam önce gökyüzüne baktı, sonra cevap verdi.

– Üzerimde siyah bir bulut vardı. Tam onun altına gömmüştüm.

Fakir adam hemen Allah'a dua etmeye başladı. Az önce sahip olmadığı zenginlik için düşündüklerinden utandı. Hâline şükretti. Belki kendisinin bineceği bir eşeği bile yoktu, ama doğru karar verebilecek aklı vardı. Kimilerinin başında o akıl bile yoktu. "Allah'ım Sen benim aklımı alma ben bu hâlimle de çalışır ailemi geçindiririm." dedi ve çukur kazan adamın yanından ayrıldı.

AKREP

Eski taş binanın yanından otuz yaşlarında bir adam göründü. Bu hiç ayık gezmeyen, sarhoşluğuyla meşhur Sedat'tı. Üstü başı perişandı. Sarhoş olduğundan yürürken sağa sola yalpalıyordu. Kalabalığın arasına girmeye çekindi, bir köşeye çekilip duvara dayandı. Caddeye bir göz gezdirdi. Kimi insanları çift görüyor kimileri de onun gözünde buhar gibi eğilip bükülüyordu. Bu ara ihtiyar bir kadın dikkatini çekti. Sırtında ağır bir çuval var gibiydi. İhtiyarı takibi bırakıp hemen kendini çeşmeye attı. Güzelce elini yüzünü yıkadı. Artık etrafı bulanık görmüyordu. Biraz da kendine

gelmişti. Kendine gelir gelmez hemen az önce gördüğü ihtiyar kadını aradı. İhtiyar kadın kenarından diğer sokağa sapıyordu. Hiç beklemeden koşar adımlarla onu takip etti. Arkasından varıp çuvalı çekti. Nine karşısında kötülükleriyle ün yapmış, ayyaş Sedat'ı görünce korktu.

– Ne o çuvalı mı çalacaksın?

Sedat bu söze içerlemişti, ama yapmak istediğinden vazgeçmedi.

– Yok be nine. Yükün ağır. İzin ver evine kadar taşıyayım.

Nine:

– Ha, anladım, derken yine de güvenmek istemedi. Oldu o zaman, dedi ve Sedat'ı arkasından takip etti.

Sedat, Kahire'nin ara sokaklarından geçip Nil nehrinin kıyısına kurulmuş kulübeye kadar çuvalı taşıdı. Nineyse bu yardım için Sedat'a bin bir dua ediyordu.

– Sağ ol oğlum. Bekle de sana bir şeyler hazırlayayım, dedi ve kulübeye girdi. Birazdan elinde bir çıkınla geldi. Yiyecekleri verdikten sonra şefkatli bir anne gibi Sedat'a öğüt verdi.

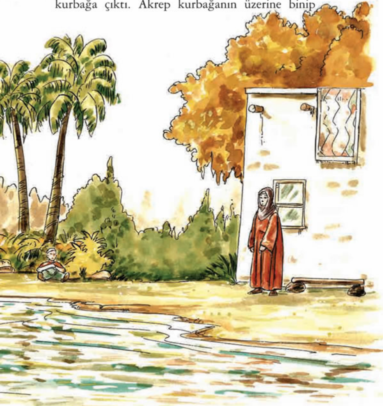
– A be oğlum, şu düştüğün yol hiç iyi değil. Bırak artık şunları. Bak yaşın kaç olmuş hâlâ akıllanmamışsın.

Sedat'ın vicdanı sızladı, ama bir türlü kötü alışkanlıklardan uzaklaşmak için söz veremedi. Boynunu büküp çıkını alıp uzaklaştı. Nil nehrinin kenarındaki ağaçlardan birinin gölgesine oturdu. Ninenin hazırladığı yiyecekleri çıkarıp karnını

doyurdu. Karnı doyan Sedat sırtını ağaca yaslayıp uyumaya başladı.

Nine elinde küçük bir kovayla nehre vardı. Kovayı doldurup dönecekken nehrin içindeki bir taşın üstünde bir akrep gördü. Suyun içinden bir kurbağa çıktı. Akrep kurbağanın üzerine binip

ninenin olduğu kıyıya çıktı. Nine üzerine doğru gelen akrepten korkup bir kenara çekildi. Akrep hurma ağacının altında yatan Sedat'a doğru ilerliyordu. Nine akrebi öldürmek için harekete geçmişti ki çalıların arasından bir yılan çıktı. Akrep Sedat'ı sokmak için gelen yılanın önünü kesti. İkisinin arasında küçük bir kavga oldu. Akrep yılanı sokup zehirledi. Yılan sersemleyip kumların üzerine yığılıp kaldı. Biraz sonra da kaskatı kesildi. Durumu hayretle izleyen nine, Sedat'ı uyandırdı. Olanları bir bir anlattı.

– Seni sokmak için gelen yılana Allah bir akrep göndertip sokturdu. Sen de kurtuldun.

Sedat bir yılana bir de kurbağanın üzerinde yuvasına dönen akrebe baktı.

– Rabbim çok merhametlidir. Ben günahkâr da olsam beni korudu. Belki yaptığım bazı iyilik ve hayırlar buna sebep olmuştur. Rabbimden hiç ümidimi kesmedim, dedi.

Nine:

– Madem bu günahlardan uzaklaşmak istersin, daha ne beklersin. Bunca günaha rağmen seni koruyan Rabbine dönme vakti gelmedi mi?

Sedat dalıp gitmişti. Nine onu eliyle sarsınca kendine geldi.

– Nineciğim şahit ol. Şu andan itibaren tövbe ediyorum. İnşallah bundan sonra günah işlemeyeceğim, dedi ve ayağa kalktı. Ben pazara iş aramaya gidiyorum. Benim için dua et.

Nine gülümsemeye başladı. Giden Sedat'ın arkasından bol bol dua etti. Sonra da, "Hiçbir iyiliği küçük görmeyip elimizden geldiği kadar hayır işlemeliyiz." diye düşündü.

CÖMERT

İkindinin ardından hava serinleyince pazardaki insanlar artmıştı. Günün son alışverişini yapan halk doğruca evlerine gidiyordu.

Kasap dükkânının yanından beyaz sakallı, temiz giyimli bir ihtiyar gözüktü. Elindeki asaya dayanarak kalabalığın arasından geçti. Şerbetçilerin arasından sıyrılıp meydana çıkacakken yanına ihtiyaç sahibi biri yanaştı.

– Allah rızası için bir ekmek parası.

İhtiyar dönüp ona baktı.

Dilenci adam içten bir sesle,

– Sen cömert birine benziyorsun, Allah rızası için bana bir şeyler ver.

Yaşlı adam, "Allah rızası" cümlesini duyunca olduğu yerde çakılıp kaldı. Vücudunu bir titreme aldı. Dilenci bu sefer korku dolu gözlerle baktı ihtiyara. İhtiyar, titremesi geçtikten sonra sağını solunu araştırdı.

– Sana verecek bir şeyim yok. Bari beni köle pazarında sat. Eline geçen parayla da ihtiyaçlarını alırsın. Hem sözün de boşa gitmiş olmaz, dedi.

Acınacak durumda olan dilenci bu teklif karşısında şaşkına döndü. Bir süre tartıştıktan sonra dilenci teklifi kabul etmek zorunda kaldı. İhtiyarı 400 altına bir zengine sattı.

Dilenci parasını cebine koyup kulübesine giderken ihtiyar da zengin sahibinin arkasına düştü, birlikte konağa vardılar.

Geçen günlerde zengin adam kölesini ağır işlerde çalıştırmadı. Fakat ihtiyarın gönlü buna razı değildi. Dayanamayıp efendisinin karşısına çıktı.

– Sizden iş istiyorum.

– İhtiyarsınız.

– Biliyorum, fakat beni para vererek satın aldınız. Ben de sizi çalışarak memnun etmeliyim.

Efendi, ihtiyarın memnun olması için,

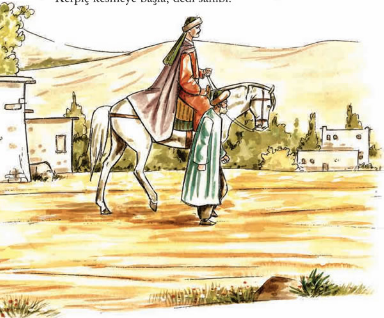
– Peki, o zaman. Bahçedeki taşları havuzun yanına taşı, diye buyurdu.

Efendi atına atlayıp şehre çıktı. İhtiyar da yeni işinin başına vardı.

Akşam olurken efendi konağa döndü. İhtiyar ne yapıyor diye bakmak için bahçe kapısını açtı. Taşların hepsi taşınmıştı. İhtiyar da ağaçları suluyordu. Bu kadar kısa sürede biten işe şaşıran efendi ne diyeceğini bilemedi. İhtiyar ise ondan yeni bir iş istedi.

– Misafirler için bir ev yaptırmak istiyorum. Kerpiç kesmeye başla, dedi sahibi.

İhtiyar kerpiçler için kollarını sıvarken, efendisi çıkacağı bir haftalık yolculuk için hazırlığa başladı. Dönüşünde hem evin yapıldığını hem de bahçe duvarının örüldüğünü hayretle gördü. Beklemeden ihtiyarı buldu.

– Allah rızası için bana söyle, sen kimsin? Bu yaşına rağmen herkesten çok iş yapıyorsun? Bütün bu işleri nasıl bitirdin?

İhtiyar:

– Allah'ın ismini andığın için her şeyi anlatmak zorundayım, dedi ve efendisiyle birlikte ağacın gölgesine oturdular.

İhtiyar:

– Ben Hızırı'm, deyip başından geçenleri bir bir anlattı.

Efendiyi baştan ayağa ter bastı.

Saygıyla,

– Ey Allah'ın sevgili kulu, eğer seni üzdüysem hakkını helal et, dedi. Bütün servetimi sana bağışlıyorum. İstediğin gibi kullanabilirsin.

– Zengin olmaktansa Allah'a kul olmayı tercih ederim. Beni özgür bırak, rahatça ibadet edeyim.

– Serbestsin, istediğin yere gidebilir, istediğini yapabilirsin.

Eşyalarını toparlayan ihtiyar konaktan ayrılırken şöyle dua ediyordu: "Beni köle yapıp sonra kurtaran Rabbime şükürler olsun."

BAYRAMLIK

Mutfağın penceresinden dışarı bakarken oldukça hüzünlüydü. Dışarıda birçok kişi pazardan dönüyordu. Ellerindeki çantalarda çocukları için aldıkları bayramlık elbiseler vardı. Hanımı sessizce yaklaştı.

– Hayrola bey, ne düşünüp duruyorsun, diye sorunca kocası içindekileri bir bir anlattı.

Ertesi gün bayramdı. Çocuklarını sevindirecek elbise, eve de yiyecek bir şeyler almak istediğini ama parasının olmadığını anlattı. Eşi güzel bir teklifte bulundu.

– O zaman sen de halifeye git. Durumunu anlat. Sana muhakkak yardım edecektir.

Rafet çaresizlik içinde evinden ayrılıp halifenin kapısını çaldı. Durumunu anlatınca halife ona bir kese altın verdi. Rafet sevinçten deliye döndü. Uçarcasına evinin yolunu tuttu. Tam eve girecekken karşısına arkadaşı çıktı.

– Rafet biliyorsun, yarın bayram, deyip başını öne eğdi. Çocuklara bayramlık alacak tek kuruşum yok. Varsa senden borç istemeye geldim.

Elini cebine atıp hiç düşünmeden keseyi uzattı.

– Buyur. Bu para ile çocuklarını sevindirirsin.

Arkadaşı büyük bir mutlulukla keseyi alıp pazarın yolunu tuttu. Geç kalmadan alışverişini yapıp çocuklarının yanına dönmek istiyordu. Sokağı dönmüştü ki bir arkadaşı karşısına dikildi. Boynunu eğip yardım istedi. O da bayram için çocuklarına bir şeyler alacak para istiyordu. Cebinde bir kese altın olan adam da hiç düşünmeden elini cebine attı. Altın kesesini açmadan ihtiyaç sahibi arkadaşına verdi. Sonra da evine döndü.

Rafet, eve uğramış ve eşiyle görüşmüştü. Eşi en yakın arkadaşı olan Mahmut'a gitmesini söyledi. Rafet belki birkaç kuruş borç bulurum diye kalktı arkadaşının evine vardı. İçeri girmeden isteğini bildirdi.

– Çocuklarıma elbise alacak paraya ihtiyacım var. Eğer sen de varsa harçlık istemeye geldim, dedi.

Mahmut içeri gidip birazdan döndüğünde elinde bir kese vardı.

– Buyur, içi para dolu. Hepsi senin olsun. Güle güle harca, dedi.

Rafet sevinçle evinin yolunu tuttu. Eşiyle birlikte keseyi açınca şaşırıp kaldı.

Çünkü bu kese halifenin kendisine vermiş olduğu keseydi. Paralar arkadaşlar arasında dolaşıp tekrar ilk sahibine gelmişti.

Olanları duyan halife üç arkadaşı huzuruna çağırdı.

– Bu keseyi Rafet'e vermiştim, ama o fedakârlık yaparak arkadaşını tercih etti. Böylece kese aranızda dolaşıp tekrar Rafet 'e geldi. Bu yardımseverliğinize çok sevindim. Parası olmayan iki arkadaşa da birer kâse altın vereceğim, deyip iki genç babayı da arefe günü sevindirdi.

EN TEMİZ

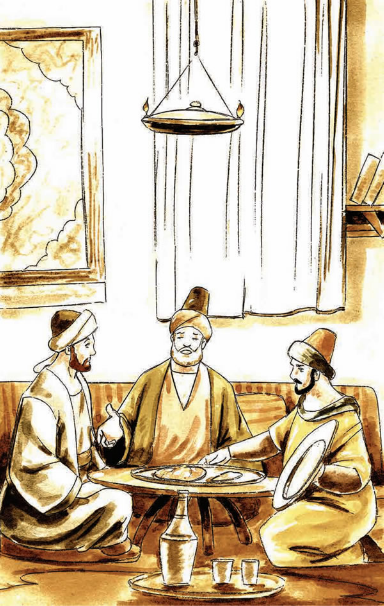
Akşam ezanı okunurken bir grup yabancı, şehrin sokaklarına girdi.

Önde giden atlı arkasından gelenlere,

– Bu taraftan gideceğiz, dedi ve atını yüksekçe bir tepede bulunan konağa doğru sürdü.

Varacakları yer âlim bir kişi olan Mustafa Efendinin konağıydı. Bahçe kapısında onları biri karşıladı. Misafirler atlardan inerken orada bulunanlar da şadırvanda abdest alıyorlardı. Konak pek kalabalık bir yerdi. Gelen misafirler, ders alan öğrenciler hiç eksik olmazdı.

Mustafa Efendi abdestini alıp misafirleri karşıladı. Yıllardır görmediği arkadaşını karşısında görünce çok sevindi.

– Hoş geldin, Emin, diye onu kucakladı. Biz de namaza duracaktık. Aç mısınız? Yolcuya da bunlar sorulur mu, deyip talebelerinden Yasir'i yanına çağırdı.

– Hemen koçlardan birini kesin, misafirlerimiz uzun yoldan geliyorlar, dedi.

Namazdan sonra kazanlar kaynadı, ekmekler pişirildi. Salona geniş sofralar kuruldu.

Yemeğe başlamışlardı ki Mustafa Efendi en çok sevdiği talebesi Yasir'i yanına çağırdı.

– Koçun en temiz azalarından ikisini pişirip getir, dedi.

Misafirler yemekle birlikte hoş bir sohbete devam ettiler. Yarım saat kadar sonra Yasir bir tepsinin içinde koçun dilini ve kalbini getirdi. Nar gibi kızarmış etleri misafirlere sundu.

Mustafa Efendi:

– Allah razı olsun. Tam istediğim yerleri getirmişsin, dedi.

Fakat gelen misafirler bu sözlere bir anlam veremediler.

İkinci gün akşam misafirler için çifter çifter koçlar kesildi. Kazanlar kaynadı, yemekler pişti.

Salonda yine kurulan sofranın başına oturuldu. Mustafa Efendi, Yasir'i yine yanına çağırdı.

– Bize hayvanın en pis yerinden ikisini pişirip getir, diye buyurdu.

Yasir saygıyla salondan ayrıldı. Bir müddet sonra tepside koçun yine dilini ve kalbini getirdi.

Mustafa Efendi:

– Aferin, Yasir bunu da bildin. Gerçekten insanın ve hayvanın en temiz ve en kirli iki azası kalbi ve dilidir. İnsan hayır ve güzeli konuşarak dilini temiz tutmalı. Kalbini de Allah'a açmalı ki bütün hayırlar, güzellikler oraya dolsun, diye açıklama yaptı.

Bu sefer misafirler Mustafa Efendinin ne demek istediğini çok iyi anlamışlardı.

HOROZUN HABERİ

Sokakta hızlı hızlı yürüyen adam Hazreti Musa'yı arıyordu. Çarşıya girmeden yaşlı bir kadına sordu. O da Hazreti Musa'nın nehir kenarında olduğunu söyledi. Birazdan adam Hazreti Musa'yı buldu.

– Ya Musa, hayvanların dilinden anlamak istiyorum. Benim için Allah'a dua et de dileğim kabul olsun, dedi.

Musa Aleyhisselam:

– Her şeyi bilmek iyi değildir. Bu sana zarar verebilir. İstersen bu dileğinden vazgeç, dediyse de adam fikrinden vazgeçmedi.

– Peki, diyerek adamı sevindirdi.

Aradan bir hafta geçmişti. Hazreti Musa, adamı evinden çıkarken buldu.

– Dileğin kabul oldu. Artık bundan sonra bütün hayvanların dilinden anlayacaksın. Yalnız her duyduğuna itibar etme, diye de bu işin tehlikeli olabileceğini söyledi.

Adam eşek ve öküzünü alıp tarlaya giderken evde tavuklar ve bir haftadır aç gezen köpeği kaldı. Köpek iç geçirdi.

– Ne olacak benim hâlim. Bu adam bana hiç yemek vermiyor, dedi.

Horoz kanatlarını çırpıp toprağı karıştırdı. Birkaç buğday tanesi bulup yedikten sonra,

– Hiç merak etme köpek kardeş. Bak Allah bana toprağın içinden rızkı gönderiyor. Biraz sabret, dedi.

Adam akşama kadar çalıştıktan sonra evine döndü. Hayvanları ahıra bağladı. Bir yandan yem verirken bir yandan da hayvanların konuşmalarına kulak verdi.

Öküz önüne konan yemi yuttuktan sonra,

– Yahu eşek kardeş, nedir bu akşama kadar çektiğim. Bana hiç rahat yok. Sense sadece yük taşıyorsun. Akşama kadar da gölgede dinleniyorsun. Benimse yediklerim burnumdan fitil fitil çıkıyor.

Akşama kadar tarla sürdüğüm yetmez gibi bir de sopa yiyip duruyorum.

Eşek kurnazca bir nasihatte bulundu.

– Bundan kolay ne var? Önüne konan arpayla samanı yeme. Sabah olunca da hasta numarası yaparsın. Böylece tarlaya gitmekten kurtulursun.

Bu tavsiye öküzün aklına yattı. Ağzındaki samanları çiğnemeyi bıraktı. Gözlerinde bir ışık parıldadı.

– Doğru söylersin. Bunu neden daha önce düşünmedim, diye kendine kızdı. Hemen olduğu yere çöküp, yemleri de eşeğe bıraktı.

Hayvanların sahibi gülerek dışarı çıktı. "Ben gösteririm sana eşek." deyip evine girdi.

Ertesi sabah adam çifte götürmek için öküzün yanına vardı. Öküz yerinden bile kıpırdamadı. Boynunu kaldırmaya çalışırken hasta numarası yaptı. İçin için inleyip hasta olduğunu belirtmeye çalıştı. Adam bu sefer tarlasını eşekle sürdü. Akşama kadar saban çeken eşek bitkin bir vaziyette ahıra döndü. Öküze verdiği akıl için bin pişman olmuştu. Sahipleri akşam yemini hazırlarken öküz yattığı yerden arkadaşı eşeğe sordu.

– Günün nasıl geçti?

Eşek yorgundu.

– Nasıl olacak? Akşama kadar tarla sürdüm, dedi ve ağzındaki samanları öğütüp yuttu.

Sonra,

– Ha, bu hastalık numarasına devam edersen sahibimiz seni satacak, dedi.

Öküz satılma haberini duyunca yattığı yerden birden kalktı.

– Deme yahu!

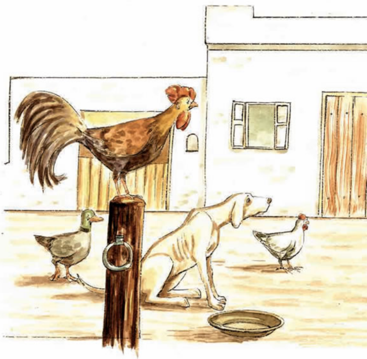
– Tarlaya köylüler geldi. Benim tarlayı sürdüğümü görünce seni sordular. Sahibimiz, zaten tembel bir öküzdü, böyle giderse kasaba vereceğim, dedi.

Bu ara yüksekçe bir yerde tüneyen horoz aşağıda yatan köpeğe seslendi. Sahipleri ise işini bitirmiş ahırdan çıkmak üzereydi. Fakat horozun sesini duyunca kapının arkasına gizlendi.

– Öküz kardeş sahibimiz seni satamayacak. Çünkü yarın akşama öleceksin. Nefesin buraya kadarmış, dedi. Sonra köpeğin yanına gelerek, sana da müjdem var. Öküz ölünce tıka basa karnını etle doyuracaksın, sabret.

Ev sahibi bunları duyunca sevindi. Ellerini ovuşturup: "Şu hayvanların dilini öğrenmekle ne kadar da iyi ettim. Yoksa büyük bir zarara uğrayacaktım." dedi.

Adam, sabah olunca öküzü pazara götürüp sattı. Böylece zarardan da kurtuldu. Akşama kadar yine eşekle tarlasını sürdü. Eve geldiklerinde bahçede köpek ve horozla karşılaştı. Adam eşekten yükleri indirirken köpek horoza sitem ediyordu.

– Hani ziyafet olacaktı. Bana yalan söyledin. Bak yine açım, dedi.

Horoz kanatlarını çırptı ve arkadaşına,

– Hiç merak etme! Öküzü satıp kurtuldu, ama yarın kölesi ölecek. Onun hayrına gelenlere ziyafet verecek. Böylece sen de karnını doyurmuş olursun, dedi.

Köpek güçlükle yerinden kalkıp ahıra giren sahibinin ardından baktı.

– Gerçekten mi? Yani yarın karnım doyacak mı?

– Hiç şüphen olmasın, dedi horoz ve gübreliğe doğru ilerledi. Köpek de ağacın altına kıvrılıp yattı.

Bu konuşmaları duyan ev sahibi kıs kıs güldü. Ertesi gün kölesini pazara çıkarıp sattı.

Yine zarardan kurtuldu. Akşam olup da eve geldiğinde merakla horozun haberini beklemeye başladı. Köpek gün boyu sokaklarda dolaşmış, birkaç lokma yiyecek bulsa da açlığı geçmemişti.

Horozun yanına kadar sokulan köpek,

– Hep yalan söylüyorsun. Kaç gündür ziyafet sözü veriyorsun, ama hiç biri gerçekleşmedi.

Horoz kanatlarını çırpıp uzunca öttükten sonra kendinden emin bir şekilde köpeğe,

– Ben yalan söylemem, dedi. Ziyafet var dediysem vardır. Sahibimiz öküzle kölesini satarak zarardan kurtuldu, fakat yarın kendisi ölecek. Asıl ziyafetin büyüğü yarın olacak. Kazanlarla yemek pişecek. Hiç merak etme bir ay boyunca tıka basa karnını doyuracaksın, dedi.

Son sözleri duyan ev sahibinin ayakları titremeye başladı. Daha önce öküzü ve kölesini satarak zarardan kurtulmuştu, ama şimdi ne yapacaktı? Soluk soluğa Hazreti Musa'nın huzuruna vardı. Telaşla olanları anlattı.

– Ne olur bana yardım et! Kurtar beni, yoksa öleceğim, diye yalvardı.

Hazreti Musa:

– Duyduğun her şeye itibar etme diye sana söylemedim mi? Öküzü satmasaydın o ölecek ve başına gelecek bir belayı atlatacaktın. Ama sen onu satarak zarardan kurtulduğunu sandın. Sonra köleyi de satarak başkalarının zarar etmesine sebep oldun. Kendisini düşünüp başkalarını düşünmeyenin hâli budur, dedi.

KUYRUK ACISI

Sakıp, bir kilo et çekip müşteriye verdi. Parayı kasaya koydu. Sonra oğlunu aradı. Ortalıklarda görünmüyordu. Üzerindeki önlüğü çıkarıp duvara astı. Dışarı çıktığında öğle olmuştu. Güneş tam tepedeydi. Kasaba buram buram sıcağın altında kaynıyordu. Kasap çeşmede elini yüzünü yıkarken oğlu geldi. Dükkânı ona teslim edip eve doğru yürüdü.

Evi pek uzak değildi, ama bir an önce varmak için kestirmeden gitmeye karar verdi. Patika yola sapıp mezarlığın yanına çıktı. Dalları geniş bir alana yayılan çınarın altına gelince soluklandı. Ellerini açıp ahirete göçmüşlere birer Fatiha hediye

gönderdi. Duasını bitirip gölgeden çıkacaktı ki bir taşın üzerinde yatan yılan dikkatini çekti. Korkuyla irkilerek birkaç adım geri çekildi.

Zavallı yılanın yerinden kımıldayacak hâli yoktu. Sıcakta ağzını açmış, susuzluktan neredeyse bayılacaktı.

– Su, su, diye inleyen yılanın durumuna acıyan Sakıp etrafına bakındı.

Ona verecek bir yudum suyu yoktu. Birden geldiği yoldan hızlı adımlarla döndü. Köy meydanına çıkıp bir kaba çeşmeden su doldurdu. Yüzünden akan tere aldırmadan yılanın yanına döndü. Yılan yattığı yerden hiç kıpırdamamıştı. Suyu bıraktı. Yılan güçlükle başını kaldırıp sudan kana kana içti. O içtikçe Sakıp'ın içini bir ferahlık kapladı. Böyle sıcak bir günde bir hayvana yardım etmenin sevincini yaşadı. Yılanı fazla rahatsız etmeden patikada ilerledi. Giderken birkaç defa arkasına dönüp yılana baktı. Yılan birazcık olsun kendine gelmiş, ona teşekkür ediyordu.

Öğle yemeğinden sonra Sakıp yılanı bıraktığı yoldan işine gitmeye karar verdi. Merakla adımlarını hızlandırdı. Çınarın gölgesinde yılan onu bekliyordu.

– Aman Allah'ım bu da ne?

Yılan, taşın üzerinden akıp Sakıp'ın önünde durdu. Ağzındaki altını yere bıraktı.

Gözlerine inanamayan kasap, altının gerçek olup olmadığını kontrol etti. Evet altındı. "Allah'ım sana şükürler olsun. Bütün borçlarımı bununla ödeyebilirim. Sağ ol yılan kardeş." dedi ve dükkânına döndü.

Sakıp ertesi gün sabah ezanıyla uyandı. Etrafta akşam çiği vardı. Seher rüzgârı hafiften yaprakları sallıyor, etrafı serinletiyordu. Namazdan sonra küçük bir kaba süt koyup oğluna,

– Ben çıkıyorum, sen de geç kalma, gelirken koçu da getir, dedi.

Sakıp giderken bir daha yılanı görüp göremeyeceğini düşünüyordu. İkisinin arasında güzel bir dostluk başlamıştı. Bunu devam ettirmek istiyordu.

Güneş yenice kasabanın üzerini aydınlatırken Sakıp çınar ağacına yaklaştı. Hemen taşın üzerine baktı. Yılan oradaydı. Buna pek sevindi. Sütü bırakıp işine gitti. Öğle olunca hazırlanıp alelacele mezarlığın yolunu tuttu. Çınarın altına gelince yılanın kendisini beklediğini gördü. Hem de

ağzında bir altınla. Sevinçten ağzı kulaklarına vardı. Getirdiği suyu yılana içirdi. Altını da alıp evin yolunu tuttu.

O günden sonra bu arkadaşlık karşılıklı devam etti. Sakıp kısa sürede kasabanın zenginlerinden biri oldu. Bir gün hacca gitmeye karar verdi. Oğlunu bir köşeye çekip yılanla olan dostluğunu baştan sona anlattı.

Sözünün sonunda da,

– Sabah yılanın önüne sütü koy. Öğlen de altını alırsın. Aman dikkat et, diye de tembihte bulundu.

Sakıp hacca gittikten sonra oğlu yılana süt götürmeye devam etti. Etti ama bir gün geldi bu işten yoruldu. "Her gün süt götüreceğime en iyisi yılanı takip edip altınların yerini öğreneyim. Hepsini alırım. Ondan sonra yorulmam." dedi.

Ertesi gün oğlan sütü bırakıp ağacın arkasına gizlendi. Yılan sütü içtikten sonra taşın arasına girdi. Bir süre sonra ağzında altınla çıkınca oğlan baltayla yılana saldırdı. Yılan neye uğradığını şaşırdı. İlk darbeyi savuşturup taşın deliğine kaçtı, fakat balta kuyruğuna indi. Kuyruk koptu. Canı yanan yılan bu sefer geri dönüp oğlanı sokarak zehirledi.

Oğlan kendini kurtarmak için eve kadar koşmaya çalıştı. Yolun yarısında yığılıp kaldı. Yetişenler ne kadar uğraştılarsa da onu kurtaramadılar.

Kasap Sakıp hac dönüşünde olanları öğrenince çok üzüldü. Bir sabah erken vakitte çınarın altına geldi. Birazdan yılan dışarı çıktı. Sakıp çok üzgündü.

– Kusura bakma, suç bizim oğlanda. Oysa ona tembih etmiştim. Fakat aramızdaki dostluk buna rağmen bozulmasın. Ben sana süt getireyim sen de altın vermeye devam et, dedi.

Yılan taşın üzerine çıkıp biraz yükselmeye çalıştı.

– Bu dostluğun devam etmesini isterdim. Ne yazık ki ben de kuyruk sende de evlat acısı olduğu sürece biz dost olamayız. Haydi, hoşça kal, deyip çalıların arasında kayboldu.

YANINA KALMAZ

Halife Harun Reşit, uzun bir çalışmanın ardından dinlenmek için bahçeye çıkmıştı. Çiçeklerin arasında dolaşırken bahçıvanın bir gülle konuştuğunu fark etti.

Yanına yaklaşarak sordu.

– Söyle bakalım ey çiçek dostu! Güle neler anlatıyorsun?

Bahçıvan saygıyla doğruldu.

– Güzelliğinin değerini bil dedim. Allah, bunu sana Peygamberinin sevgisinden dolayı vermiştir. Bu durum seni şımartmasın. Açtığın zaman öyle açmalı; koktuğun zaman öyle kokmalısın ki, herkes sende Peygamberimizi görsün, dedim.

– O ne cevap verdi?

– Öğütlerini seve seve yaparım. Yalnız sen de beni gelebilecek tehlikelerden korumalısın, dedi.

Duydukları halifenin çok hoşuna gitmişti.

Bahçıvana,

– Ey peygamber aşığı! Bu güzel gülü korumaya al. Ona bir şey olmasın, dedi.

Bahçıvan "Tamam." diyerek bu zor görevi üzerine aldı. O günden sonra güle daha çok itina gösterdi. Her saat yanına gidip durumunu kontrol etti.

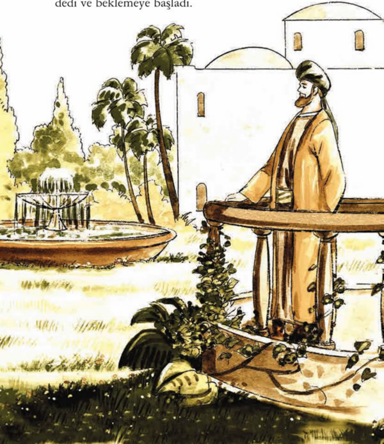
Aradan iki hafta geçmişti. Sabahın erken bir vaktiydi. Bahçıvan, hazırlanıp dışarı çıktığında ne görsün? Bülbülün biri gülün yapraklarını

dökmesin mi? Bülbül son yaprağı da yere düşürdükten sonra "Pıııır" diye uçup gözden kayboldu.

Bahçıvan korka korka halifenin huzuruna çıktı.

– Sultanım, üzerine titrediğimiz gülün yapraklarını bülbülün biri döktü. Tek yaprak bırakmadı, dedi ve beklemeye başladı.

Halife Harun Reşit, gayet sakin bir şekilde cevap verdi.

– Üzülme efendi, üzülme! Bülbülün yaptığı yanına kalmaz.

Bahçıvan rahat bir nefes aldı. Halifenin huzurundan ayrılarak tekrar işine döndü. Günlerce halifenin "Bülbülün yaptığı yanına kâr kalmaz." sözünü düşündü. Halife ne demek istemişti acaba...

Aradan uzun bir zaman geçti. Bahçıvan çiçeklerin bakımını yaparken gözüne bir yılan ilişti. Dikkatli bakınca yılanın ağzındaki bülbülü gördü. Yılan, zavallı hayvanı yutmak üzereydi. Bahçıvan, bülbülü kurtarmak için koştu, ama yetişemedi.

Heyecanla halifenin huzuruna çıktı.

– Sultanım, gülün yapraklarını döken bülbülü yılan yuttu. Dediğiniz gibi bülbülün yaptığı yanına kalmadı, dedi.

Harun Reşit, yine telaşsız bir şekilde cevap verdi.

– Merak etme bahçıvan efendi, yılanın yaptığı da yanına kalmaz!

Bahçıvan, tekrar işine döndü. Döndü, ama gül ve bülbülün hâli aklından hiç çıkmadı. Gülün

yapraklarını döktüğü için bülbüle, acımasızca bülbülü yuttuğu için de yılana kızıyordu.

Yine bahçede çalıştığı bir gündü. Otların arasında yılanı gördü. Küreği eline kaptığı gibi darbe üstüne darbe indirerek yılanı öldürdü.

Sevinçle halifeye koştu.

– Sultanım! Bülbülü yutan yılanı öldürdüm, dedi.

Halife Harun Reşit yine sakindi.

– Bekle bahçıvan efendi, bekle! Elbette senin de yaptığın yanına kalmaz.

Bahçıvan, tekrar işine döndü. Fakat huzuru kaçmıştı. Çünkü yılanı öldürürken işin bu yönünü hiç düşünmemişti. Günlerce halifenin söylediği sözü düşündü. Bu düşünce onu o kadar etkiledi ki işini aksatmaya başladı. Her gün çiçeklerle konuşan, onlara güzel sözler söyleyen bahçıvan, çiçekleri ihmal etmeye başladı.

Bir sabah uyandığında çiçeklerin solduğunu gördü. Diğer gün, birinin daha... Bu birler günden güne arttı. Öyle oldu ki üzüntüsünden diğer işlerini de aksattı. Yaptığı hatalar artınca halifeye şikâyet ettiler. Halife, bahçıvanı huzuruna çağırdı. Şikâyetçileri dinledikten sonra, onlara hak verdi.

Muhafızlarına,

– Atın bunu zindana, dedi.

Bahçıvan, yaka paça zindana doğru götürülürken geriye döndü ve şunları söyledi.

– Sultanım! Bülbülün yaptığı yanına kalmaz dediniz, onu yılan yuttu. Yılanın yaptığı yanına kalmaz dediniz, onu da ben öldürdüm. Şimdi de benim yaptığım yanıma kalmıyor. Zindana attırıyorsun. Herkesin yaptığı yanına kalmıyor da senin ki mi yanına kalacak? Demek sana da bir yapan çıkacak... Öyle ise gel sen bana yapma ki bir başkası da sana yapmasın!

Harun Reşit biraz düşündü.

– Haklısın, dedikten sonra muhafızlara, bahçıvanı bırakmalarını söyledi.

Bu olaya şahit olan vezir,

– Sultanım! Bahçıvan'ın yaptığı yanına kaldı. Buna ne dersiniz, diye sordu.

Halife Harun Reşit:

– Hayır. Kimsenin yaptığı yanına kalmaz. En ağır şekliyle ödemek için ahirete ertelenir. Ama insanlar bunun farkına varmaz, yaptıkları yanlarına kaldı sanırlar, dedi.

YETİM ÇOCUKLAR

Önce eşini sonra da işini kaybeden Hacer Hanım, küçük bir kulübede dört çocuğuyla birlikte yaşıyordu. Üç beş kuruşluk birikim de bitince zor günler başlamıştı. Kaç gündür bir iş bulmak için sokak sokak dolaşıyordu. Bir ümitle girdiği dükkânın sahibi: "Başka kapıya kızım." demişti. İkincisi, üçüncüsü derken akşama kadar dolaşmış, hiç biri de isteğine olumlu cevap vermemişti.

Üzgün bir şekilde evinin yolunu tutmuştu ki çocukları geldi gözünün önüne. Bir haftadır doğru dürüst bir şey yememişlerdi. "Bari çocuklar için yiyecek bir şeyler isteyeyim." dedi. Bu duygularla önüne çıkan büyükçe bir dükkânın önünde durdu. Camdan içeri baktı. İhtiyar biri duruyordu tezgâhta. "Yaşlıdır. Hâlimizden anlar." diyerek

içeri girdi. Durumunu anlattı. Sonuç öncekilerden farklı olmadı. İhtiyar da onu azarlayarak kovdu.

Komşusuna borcunu vermek için gelen Fevzi Efendi, konuşmalara ister istemez kulak misafiri olmuştu. Hacer Hanım'ın arkasından yetişerek seslendi.

– Kızım! Bakar mısın?

Hacer Hanım, geriye döndü.

– Buyurun bir şey mi istemiştiniz, dedi.

Fevzi Efendi, kendini tanıttıktan sonra,

– Siz Ahmet Bey'e bakmayın. Ters tarafına denk gelmiştir. Buyurun ne ihtiyacınız varsa benim dükkândan alın, dedi.

"Yok." diyemedi Hacer Hanım. Birlikte Fevzi Efendi'nin dükkânına girdiler. Yiyecek, giyecek ne ihtiyacı varsa aldı.

Kapıdan çıkarken de,

– Allah razı olsun. Sen benim ihtiyacımı karşıladın ya! Allah da sana cennette köşkler versin, deyip sevinç içerisinde evine doğru yürüdü.

Ahmet Bey o gece bir rüya gördü. Rüyasında kıyamet kopmuş ve kendisi cennete girmişti. Cennette gezerken gayet güzel, gözleri kamaştıran

bir köşk gördü. Baktı ki köşkün kapısında kendi ismi yazılı. "Burası bana ait." diyerek içeri girmek istedi. Bekçi önünü keserek şöyle dedi.

– Dur bakalım, nereye gidiyorsun?

– Üstünde adım yazılı köşküme, dedi Ahmet Bey.

– Buraya giremezsin.

– Niye giremiyorum? Bu köşk benim değil mi?

– Düne kadar senindi, ama maalesef Fevzi adında birine devredildi.

– Ama üzerindeki tabela sökülmemiş.

– Yakında sökerler.

Ahmet Bey, duydukları karşısında neye uğradığını şaşırmıştı. O telaş ve heyecan içinde uyandı.

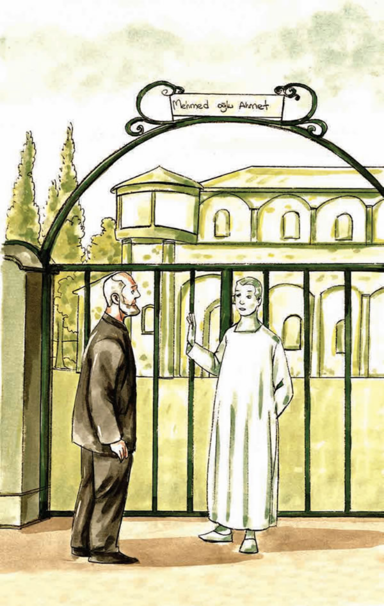
Kendi kendine,

– Eyvah, dedi. Ben ne yaptım!

Sabah olur olmaz soluğu Fevzi Efendi'nin dükkânında aldı. Hâl hatırdan sonra hemen konuya girerek sordu.

– Dün birine yardım ettin mi?

– Evet.

Mehmed oğlu Ahmet

– Kime?

– Senin geri çevirdiğin kadına. Neden soruyorsun bunları?

– Yaptığın yardımın değeri ne kadardı?

– Bir altın.

– Al sana onun iki misli.

– Olmaz.

– Dört misli.

– Olmaz, dedim.

Ahmet Bey arttırdıkça arttırıyor Fevzi Efendi, "Olmaz." diyordu. Miktar o kadar arttı ki, yüz altın, iki yüz altın...

Fevzi Efendi sonunda dayanamayarak,

– Olmaz Ahmet Bey, olmaz! O köşk yüz altınla bin altınla satın alınmaz... Gördüğün rüyayı ben de gördüm. O köşk düne kadar senindi. Fakat dün bana sattın. Benim de tekrar sana satmaya hiç niyetim yok. Artık bundan sonra kapına geleni boş çevirme de, cennette kendine başka saraylar yaptır. Allah'ın mülkü geniştir, dedi.

EŞKIYA

Yaşlı kadın, altın kesesini oğlunun koltuk altına dikti. Sonra onu karşısına aldı.

– Aman ha, dedi. Doğru ol. Sonucu ne olursa olsun yalan söyleme!

Küçük Abdulkadir, "Tamam." diyerek başını salladı. Annesiyle vedalaştıktan sonra Bağdat'a hareket edecek kervana katıldı.

Uzun ve tehlikeli bir yolculuk başladı. Hava sıcaktı. Öğlene kadar durup dinlenmeden yol aldılar. Geniş bir vadiye girmişlerdi ki kervancının sesi duyuldu.

– Bir saat mola!

Yolcular bu sesi bekliyordu. Herkes kendine uygun bir yer ararken at kişnemeleri yankılandı kayalıklardan. Sesin nereden geldiğini anlamaya çalışırlarken eşkıyalar kervanı sarıverdi. Koruyucular kılıçlarını kınından bile çıkaramadan teslim oldular.

Reisleri olduğu anlaşılan palabıyıklı biri bağırdı.

– Değerli gördüğünüz ne varsa alın. Karşı çıkan olursa öldürün!

Kervandakiler canlarını bağışlamaları için eşkıyalara yalvarıyordu. Abdulkadir de korkmuş, yüzü sapsarı olmuştu.

Eşkıyalar, önce yolcuların üzerini aradılar. Daha sonra da develerin üzerindeki yükleri indirdiler. Değerli buldukları ne var ne yok aldılar.

İşlerini bitirmişlerdi ki reisleri tekrar bağırdı.

– Aramadığınız kimse kaldı mı?

– Kalmadı, dediler.

Eşkıyaların reisi atına binecekken küçük çocuğu gördü.

Onunla şakalaşmak maksadıyla iş olsun gibilerden sordu.

– Hey çocuk! Üzerinde değerli eşya var mı?

Abdulkadir hiç tereddüt etmeden cevap verdi.

– Koltuğumun altında kırk altınım var.

Eşkıyaların reisi bu cevap karşısında şaşırmıştı. Emin olmak için tekrar sordu.

– Yalan söylemiyorsun değil mi?

– Hayır, yalan söylemiyorum. İşte altınlar, dedikten sonra gömleğini, düğmelerini çözerek keseyi çıkardı.

Reis, altınları görünce daha da şaşırdı. Abdulkadir'in yalan söylediğini zannetmişti.

– Evladım biz seni aramayacaktık. Niye altın var dedin ve başını derde soktun?

– Anneme yalan söylemeyeceğim diye söz verdim. Hem Allah yalan söyleyenleri sevmez.

– Kaç yaşındasın?

– Dokuz.

– Dokuz ha! Şu işe bak. Olacak iş değil!

Abdulkadir'in tavrı eşkıyaların reisini oldukça etkilemişti. Yaptıklarından dolayı pişman olup tövbe etmek istiyordu

Arkadaşlarını yanına çağırarak şöyle dedi.

– Şu andan itibaren eşkıyalığı bırakıyorum. Sizler devam etmek istiyorsanız başınızın çaresine bakın. Bu sizden istediğim en son şey.

Reislerini dinleyen diğer eşkıyalar,

– Biz bu işe seninle başladık, seninle bitireceğiz. Madem sen vazgeçtin, biz de tövbe ediyoruz, dediler.

Çaldıkları bütün malları geri verdiler. Çevrenin korkulu rüyası olan eşkıyalar, o günden sonra kendileri kötülük yapmadıkları gibi kötülük yapanlara da engel oldular.

HIRSIZ

"Dünkü plan işe yaramadı. Bu gün başka bir plan yapmalı. Ne yapmalı da o arabayı oyuncakçıdan almalı... Evet, evet buldum. Adam müşteri ile ilgilenirken oyuncaklara bakıyormuş gibi yapacağım. Daha sonra da..." daha sonrasını düşünmek istemedi. Oyuncağa sahip olduğunu hayal ederek dükkâna doğru yürüdü.

Tamer, yedi yaşındaydı. Küçük yaşta babasını kaybetmiş, annesiyle birlikte yaşıyordu.

Durumları iyi olmasına rağmen, annesi önüne gelen herkesten bir şey isterdi. İstediği şeyi almak için yalvarır, yakarır, kendisini acındırır, ne yapar ne eder alırdı. Çocuğuna da sürekli: "Yavrum, durumumuzu biliyorsun. Tuttuğunu koparmalısın. Ufak tefek yalandan bir şey olmaz. Bir şeyi çok istiyorsan alabilirsin.

Tamer, annesinin kendisine verdiği bu cesaretle oyuncakçı dükkâna girdi. Her şey düşündüğü gibi gerçekleşiyordu. Kalabalık bir grup alışveriş yapıyordu. Dükkân sahibi de onlarla ilgileniyordu. Oyuncağı gizlice çantasına yerleştirdi. Hızla oradan ayrıldı. Uzun bir süre arkasına bakmadan koştu. Önüne çıkan büyük çınarı görünce rahatladı. Burası kendi mahallesiydi. Durdu. Önce arkasına, sonra sağına ve soluna baktı. Takip edilmediğini anlayınca iyice rahatladı. Oyuncağı çantasından çıkardı. Uzun bir süre inceledi. Günlerce hayalini kurduğu oyuncak nihayet elindeydi.

Eve geldiğinde kapıyı annesi açtı. Oğlunu karşısında görünce kızarak sordu.

– Neredesin yavrum? Ne zamandır seni arıyorum.

– Çarşıya inmiştim anne.

– Hayırdır. Ne yaptın çarşıda? Hem o elindeki ne bakayım?

– Oyuncak araba.

– Nereden aldın?

Tamer bir müddet sessiz kaldı. Annesinin tepkisinin ne olacağından emin olmadığı için söylesem mi söylemesem mi diye düşünüyordu.

Annesi:

– Korkma yavrum söyle, dedi.

Tamer bütün cesaretini toplayarak bir çırpıda olanları anlatı.

Annesi gayet sakin,

– Bunu söylemek için mi sessiz kaldın? İyi etmişsin, dedi.

Tamer rahatlamıştı.

Annesine,

– Yani bana kızmadın mı anneciğim, diye sordu.

– Neden kızayım evladım. İhtiyacın olan bir şeyi almışsın.

Annesinden duyduğu sözler Tamer'e cesaret vermişti. O günden itibaren hırsızlık yapmak zor gelmedi. Nasıl olsa annesi ona kızmıyordu. Hatta çaldıkça mutlu oluyordu.

Tamer'in yaşı ilerledikçe yapılan hırsızlık da büyüdü. Zamanla eşkıyalık yapmaya başladı. Adam soyuyor, gerekirse gözünü kırpmadan öldürüyordu. Bütün şehir halkı onun yaptıklarından bıkmıştı. Halktan gelen şikâyetlerin artması üzerine

asayiş ekipleri memleketin her yerinde onu aramaya başladı. Uzun süren araştırmaların sonunda yakalayıp adâlete teslim ettiler. Günlerce süren mahkemenin ardından idamına karar verildi. İdam fermanı hazırlanmış, sehpa kurulmuştu.

Hâkim:

– Birazdan idam olacaksın. Son olarak bir arzun var mı, diye sordu.

– Var hâkim bey.

– Nedir?

– Annemi görmek istiyorum.

Tamer'in son arzusunu yerine getirdiler. Tamer, annesini karşısında görünce acı acı baktı.

– Anneciğim, artık dünyadan göçüyorum. Belki de benim ayrılığıma sen de tahammül edemezsin. Bilirsin ki seni çok severim. Çıkar da son olarak şu tatlı dilinden öpeyim, dedi.

Annesi, oğlunun bu son isteğini yerine getirmek için dilini çıkarıp idam ipi boynuna geçirilmiş olan oğluna uzattı.

Tamer, öper gibi yaparak, anasının dilini ısırıverdi. Kadın acı içerisinde yere yığıldı. Orada bulunanlar şaşmıştı bu işe.

– Ölürken bile suç işledin. Annene niye böyle yaptın, diye sordular.

Tamer yaşaran gözlerini silerek,

– Belki de dünyada bu zamana kadar yaptığım en güzel iş budur, dedi. Çünkü benim bu sehpaya çıkmama annemin dili sebep oldu. Ne zaman bir hırsızlık yapsam, yalan söylesem o dil bana "Aferin" dedi. Yaptığım kötü işleri devam ettirmeme o dil sebep oldu. Hem dünyamı, hem de ahiretimi o dil perişan etti. Siz olsaydınız ne yapardınız hâkim bey!

HIZIR

Bir padişah vardı. Bu padişah memleketinde huzuru sağlayamıyordu.

Biri sadrazam olmak üzere üç veziri vardı. Üçünün de kendilerine bile hayırları yoktu. Ne yapacağını şaşırmıştı padişah. Bir ara vezirlerini değiştirmeyi bile düşündü. Fakat vezirlerini kendisi seçmişti. Böyle bir şey yaparsa halk ne derdi? Bir çıkış kapısı bulma ümidiyle günlerce düşündü. Sonunda aklına bir fikir geldi. Çözüm yolunu Hızır Aleyhisselama soracaktı. Bu amaçla, memleketin her yanına tellallar gönderdi. Hızır'ı bulup gelene büyük ödül vereceğini söyledi.

O çevrede Şükrü adında bir âlim vardı. Çok sıkıntı çekiyordu. Ailesinin geçimini bile sağlayamaz olmuştu. Şükrü Efendi padişahın huzuruna çıktı.

– Padişahım, Hızır'ı bulup getirebilirim fakat bana iki at ve yüz altın lazım, dedi.

– İstediğin verilecek. Fakat üç ay içerisinde Hızır'ı bulup getireceksin.

Şükrü Efendi şartları kabul ettikten sonra atları ve yüz altını alıp evine döndü.

Hanımı atları görünce,

– Bu atlar da nereden çıktı bey, diye sordu.

Şükrü Efendi, olanları anlattıktan sonra çantasındaki çil çil altınları ortaya döktü. Yıllardır üç beş kuruşun hesabını yapan kadın bu kadar altını bir arada görünce neye uğradığını şaşırdı.

– Bu altınların hepsi bizim mi şimdi?

– Evet Hanım, bizim. Ne istiyorsan alabilirsin artık.

– Her şey iyi de ya Hızır'ı bulamazsan?

– Merak etme Hanım, bakarız bir çaresine, dedi, ama Hızır'ı nasıl bulacağını da bilmiyordu.

Şükrü Efendi, ertesi gün eşini, çocuklarını alarak pazara gitti. Ne ihtiyaçları varsa aldı. Onların sevinci karşısında mutlu olmuştu. Eşyaları ata yükleyip getirdiler. Şükrü Efendi kendisi için hiçbir şey almadı. Bu durum hanımının gözünden kaçmamıştı.

– Bey, dedi senin de elbiseye ihtiyacın vardı. Neden almadın?

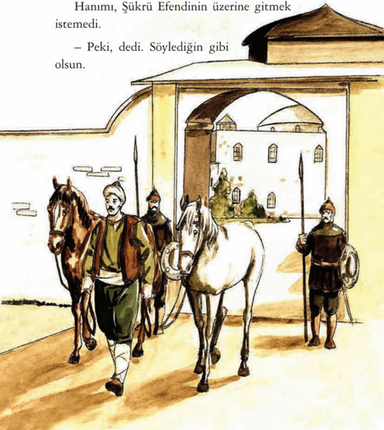
Bu parayı kendisi için harcamayı düşünmüyordu. Bunu hanımına söylese üzülebilirdi.

O yüzden,

– Yok hanım, ihtiyacım yok. Bakma sen onların eski olduğuna. Ben onlarsız yapamam, dedi.

Hanımı, Şükrü Efendinin üzerine gitmek istemedi.

– Peki, dedi. Söylediğin gibi olsun.

O günden sonra hiç sıkıntı çekmediler. Şükrü Efendi gününün çoğunu Allah'a ibadetle geçiriyor, Hızır'ı bulmak için Allah'a dua ediyordu. Günler bu şekilde gelip geçiyor verilen süre de bitiyordu.

Hanımı yine uyardı.

– Evde oturmuş sürekli ibadet ediyorsun. Çık dolaş Hızır'ı ara yoksa perişan olacağız.

Dışarı çıkıp da nereyi arayacaktı? Hızır'ın belirli bir yeri yoktu ki.

– Hızır aramakla bulunmaz, eğer beni bulacaksa o gelir, dedi.

Nihayet üç ay doldu ve beklenen gün geldi. Tabi Hızır'ı bulamamıştı. Eşi ve çocuklarıyla vedalaştı. Atın birine bindi, diğerini de yedeğine alarak sarayın yolunu tuttu.

Padişah da, Hızır Aleyhisselam için hazırlıklarını yapmış, sarayı baştan aşağı gül suyuyla yıkatmıştı. Herkes heyecanla bekliyordu.

Sarayın burcunda bekleyen askerler,

– Geliyor, geliyorlar diye bağırdılar.

Haber kulaktan kulağa yayıldı padişahın kulağına geldi.

Padişah sağa sola emirler verdi.

– Dikkatli olun kimse bir hata yapmasın.

Padişah vezirleriyle dış kapıya kadar çıkmıştı. Şükrü Efendi'nin tek başına görünmesiyle bütün hayaller de suya düşmüştü.

Padişah Şükrü Efendiye,

– Hızır nerede, diye sordu.

– Padişahım, Hızır aramakla bulunmaz.

– Ama nasıl olur? Sen bulacağını söyleyerek yüz altınla iki at almadın mı?

– Fakir bir kimseyim padişahım. Verdiklerinizle evin ihtiyaçlarını karşıladım. Hızır'ın gelip beni bulmasını bekledim. Fakat ne yazık ki size verdiğim sözü tutamadım. Bu durumda bana ne ceza verecekseniz verin.

Padişah bu duruma öfkelenmişti, ama hemen karar vermek istemedi.

O yüzden,

– Hakkındaki karar yarın halkın karşısında verilecek, dedi.

Askerler, Şükrü Efendi'yi kollarından tuttukları gibi götürüp zindana attılar.

Ertesi gün tekrar çıkarıp büyük bir kalabalığın önüne getirdiler. Müthiş bir sessizlik hakimdi salonda.

Padişahın vezirleri gelince mahkeme başladı.

Padişah birinci vezirine dönerek,

– Ey vezirim, ne dersin? Nasıl bir ceza verelim bu adama, diye sordu.

Vezir:

– Padişahım, bu kişi, sözünü yerine getirmemiştir. Aldığı paraları da harcamıştır. Bu hareketiyle sizinle alay etmiştir. Benim fikrimi soracak olursanız, keşkek havanına koyup ezdirelim. Görenlere ibret olsun.

Salonun ortasından bir çocuk sesi yükseldi.

– Her şey aslına döner!

Padişah ikinci vezirine dönerek sordu.

– Sen ne düşünüyorsun?

Onun düşüncesi de diğerinden farklı değildi.

– Ey Padişahım! Vezirin sözüne katılıyorum. Bunu, canlı canlı fırına atmalı. Halk suçlunun nasıl bir cezaya çarptırıldığını görsün.

Çocuk yine yüksek sesle,

– Her şey aslına döner, diye bağırdı.

Padişah, üçüncü vezirine sordu.

– Sen ne düşünüyorsun ey vezirim?

O da diğerleri gibi,

– Padişahım, bu adamı kasaba teslim edip diri diri derisini yüzdürmeli, dedi.

Çocuk yine,

– Her şey aslına döner, diye bağırdı.

Padişah son olarak şeyhülislama sordu.

– Sen ne düşünüyorsun?

– Padişahım, bu adam âlim bir kişidir. Size karşı böyle yapmakla belki büyük bir hata işlemiştir. Fakat büyüklerin şanına layık olan suçunu affetmektir. Takdir sizin olmakla beraber benim fikrim şudur: Bu adam üç ay Hızır'ı bulmak için çaba harcamıştır. Verdiğiniz paradan bu üç ayın ücretini düşersiniz, geriye kalan kısmını eğer harcamamışsa geri verir. Harcamışsa ve siz de o parayı hazineden vermişseniz, cebinizden hazineye ödersiniz. Eğer

vezirlerinizin söylediği cezayı verirseniz, bu adamın sizin huzurunuzda mahkûm edilip ceza gördüğü gibi, siz de yarın Allah huzurunda bunun hesabını vereceksiniz. Bundan dolayı en iyi yol, affedip bu işi böylece kapatmaktır, dedi.

Şeyhülislâmın bu sözleri padişaha çok tesir etmişti.

Duruşmayı takip eden çocuk yine,

– Her şey aslına döner, dedi.

Padişah daha fazla dayanamadı. Çocuğa dönerek,

– Mahkemenin başından beri "Her şey aslına döner." diyorsun. Neden böyle söylüyorsun ey çocuk, diye sordu.

Çocuk, kendisinden hiç beklenmedik bir şekilde konuşmaya başladı.

– Ey Hızır'ı arayan ve onun vereceği nasihate göre hareket edecek olan iyi kalpli sultan! Her şey aslına döner derken anlatmak istediğim şey şudur: Senin vezirlerinden birincisinin yapacağı iş vezirlik değildir. O vezirden olsa olsa saraya iyi bir keşkekçi olur. Eğer onu keşkekçi yaparsanız ağız tadıyla keşkek yersiniz. İkinci vezire gelince onun da yapacağı en iyi iş fırıncılıktır. Onu fırıncı başı yaparsanız çok güzel ekmek kızartır. Üçüncüsü ise,

söylediklerinden güzel bir kasap olduğu anlaşılıyor. Onu da kasap başı tayin ederseniz sıkıntınız kalmaz. Çünkü bunların üçü de ceza vermekle hak ve adalet gibi bir şey gözetmeyi akıllarına getirmediler.

Şeyhülislâm ise, kendisi Hindistanlı bir hükümdarın oğludur. Kardeşleri arasında çıkan taht kavgasından dolayı memleketini terk etmiştir. Vezirliğe en lâyık olan şeyhülislâmdır.

Suçlu olan kişi ise ömrünü ilimle geçirmiştir. Fakat ilmine uygun bir görev bu zamana kadar kendisine verilmemiştir. Onu da Şeyhülislâm yaparsınız. O zaman her şey yerine gelmiş olur. Hızır'ı bulup da ne yapacaksın. Hızır da gelse zaten bundan başka bir şey diyecek değildir, dedi ve kalkıp kapıya doğru yürümeye başladı.

O zamana kadar hakkında verilecek cezayı bekleyen Şükrü Efendi, yerinden fırlayarak,

– İşte Hızır! Buldum Hızır'ı, diyerek çocuğun peşine doğru koştu, ama nereye gittiğini kimse görmedi.

Padişah, Hızır'ın söylediği gibi gerekli değişiklikleri yaptı ve hakikaten memlekete huzur ve sükun geldi. Sarayda da yemekler daha lezzetli çıkmaya başladı. Meğer hakikaten vezirlerden birinin dedesi keşkekçi, birininki fırıncı, birinin dedesi de kasapmış.

TİCARET

Kış gelmiş, havalar soğumaya başlamıştı. Saliha Hanım, elinde ne var ne yok harcamış, kışlık ihtiyaçlarını almıştı. Fakat biraz borcu kalmıştı. "Yarına çıkacağımızı kim garanti edebilir." diyor, o yüzden bir an önce borçtan kurtulmak istiyordu. Bir akşam vakti eşyaları karıştırırken ipek bir kumaş buldu.

İyi bir fiyata satmak umuduyla pazara çıktı. Önüne ilk çıkan dükkâna girdi. Elindekini göstererek satmak istediğini söyledi. Kumaşçı İmamı Azam Ebu Hanife idi.

Saliha Hanıma,

– Kumaş için ne kadar istiyorsun, diye sordu.

Saliha Hanım borcunu karşılayacak kadar bir fiyat söyledi.

– Yüz dirhem.

İmamı Azam kumaşı eline aldı. İyice inceledikten sonra,

– Bu kumaş yüz dirhemden fazla eder, biraz daha yükselt fiyatını, dedi.

Saliha Hanım ilk kez fiyat yükselten bir satıcıyla karşılaşıyordu. Şaşırmıştı.

– Madem öyle iki yüz dirhem olsun.

– Hayır, dedi İmamı Azam. Bu kumaşın değeri söylediğiniz fiyattan da fazla eder.

– Pekâlâ, öyleyse üç yüz dirhem olsun.

– Biraz daha yükselt.

Saliha Hanım biraz öfkelenir gibi oldu.

– Benimle alay mı ediyorsun? Bu kumaşı satmak istiyorum. Kaça alacaksan al, dedi.

Saliha Hanım'ın bu çıkışı üzerine İmamı Azam,

– Anlaşılan biz bu kumaşa fiyat biçemeyeceğiz. En iyisi anlayan birisini çağıralım, fiyatını söylesin, diyerek uzman birini çağırdı.

Gelen adam:

– Kumaşın değeri beş yüz dirhemdir, dedi.

İmamı Azam Hazretleri kumaşın gerçek değerini öğrendikten sonra satın aldı. Saliha Hanım ise bu işe şaştı kaldı. Allah'a şükrederek sevinç içinde evinin yolunu tuttu...

ALTI YÜZ DİRHEMLİK İP

Bağdat'ın kenar mahallesinde yaşıyordu Halime Hanım. Altı çocuğu vardı. Yıllar önce kocasını kaybetmiş, çocuklarını yetim büyütmüştü. Son haftalarda biraz sıkıntılıydı. Biriken altı yüz dirhemlik ipi satmak istedi.

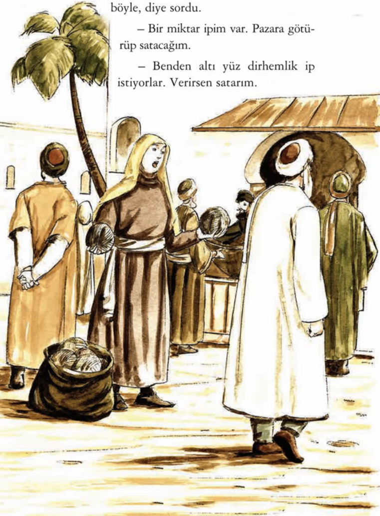
O gün: "Rabbim. İyi günümde de kötü günümde de hep Seni andım. İstediklerimi verdiysen şükrettim. Vermediysen sonra vereceğini düşünerek sabrettim. Her şeyin doğrusunu, güzelini, hayırlı olanını Sen daha iyi bilirsin. Elimdeki ipleri satmak istiyorum. Benim için iyi bir kazanç nasip et. Hayırlı olanı ver. Beni sıkıntıdan kurtar." diye dua ederek evden ayrıldı.

Yükü ağır olduğundan yavaş adımlarla gidiyordu. Bir müddet yürüdükten sonra dinlenmek için yol kenarında durdu. Bu sırada Abdulkadir Geylani Hazretleri dostlarıyla birlikte evinden çıkıyordu. Yaşlı kadını görünce ona yaklaştı.

– Hayırdır teyze! Nereye gidiyorsun böyle, diye sordu.

– Bir miktar ipim var. Pazara götürüp satacağım.

– Benden altı yüz dirhemlik ip istiyorlar. Verirsen satarım.

– Allah Allah! Ne tevafuk. Bende de tam altı yüz dirhemlik ip var. Memnuniyetle veririm. Zaten pazara gidecek hâlim de kalmadı.

Halime Hanım elindeki ipleri Abdulkadir Geylani Hazretlerine verdi. O da aldığı ipleri evinin damına attı. Atılan ipi nereden geldiği belli olmayan büyük bir kuş aldı. Havalanarak uçup gitti. Halime Hanım kendisiyle eğlenildiğini zannederek söylenmeye başladı. Abdulkadir Geylani Hazretleri durumu fark etmişti.

Halime Hanım'a,

– Merak etme teyze ipliği satmaya gönderdim. Parası gelsin ne kadar etti ise alırsın, dedi.

Halime Hanım bir şey anlamadı bu işten, ama yapacak başka bir şeyi de yoktu. Çaresiz kabul etti.

Ayrılmadan önce,

– Bana adınızı söyleyin ki parayı almaya geldiğimde kimden isteyeceğimi bileyim, dedi.

Abdulkadir Geylani Hazretleri çarşıya doğru yürürken yanında bulunanlardan biri öne çıkarak,

– Abdulkadir Geylani derseniz size yardımcı olurlar. Merak etmeyin. Paranızı mutlaka alırsınız. Fakat biraz sabredin, dedi.

Bunları söyledikten sonra adam da diğerleri gibi cemaate yetişmek için hızlı adımlarla camiye

doğru yürüdü. Halime Hanım üzgün bir şekilde evinin yolunu tuttu.

Aradan iki hafta geçti. Geylani Hazretlerinin evi kalabalık bir heyeti ağırlıyordu. Her hâllerinden varlıklı oldukları anlaşılan bu insanlar Geylani Hazretlerine bin altın takdim ettiler. Geylani Hazretleri paranın geliş sebebini biliyordu bilmesine, ama yanındakilerin de şahit olması için sordu.

– Bu parayı bize niçin verdiniz?

İçlerinden biri,

– Denizde seferdeydik, diyerek söze başladı. Fırtına sebebiyle gemimizin yelkeni delindi. Yol alamaz olduk. Kaptana bir çaresi yok mu diye sorduğumuzda, "Altı yüz dirhemlik ipe ihtiyacım var. İple yelkeni onarır, yolumuza devam ederdik, ama nereden bulacağız." dedi. Hep birlikte dua ettik. Duamızda, "Ya Rabbi! Bize altı yüz dirhemlik ip gönder. Senin yoluna bin altın bağışlayacağız." dedik. Daha ellerimizi indirmemiştik ki, kuşun biri büyük bir ip yumağını geminin güvertesine bırakıverdi. Sonra da uçup gitti. Bir de baktık ki tam istediğimiz kadar yani altı yüz dirhem ip. Sevinç içerisinde şükrettik. İşte o anda söylediğimiz adağı yerine getiriyoruz, dedi.

Heyet parayı verdikten sonra çıktı. Aradan çok fazla zaman geçmeden Halime Hanım içeri girdi.

Onu tanıyan genç tebessüm ederek baktı.

– Buyur teyze, diyerek Geylani Hazretlerinin huzuruna çıkardı. Halime Hanım ümitsiz bir şekilde sordu.

– Para geldi mi efendi?

Abdulkadir Geylani Hazretleri elinde tutuğu altın kesesini uzatarak,

– Evet, dedi.

Halime Hanım inanmaz gözlerle uzatılan keseyi aldı. Aldı almasına ama torba çok ağırdı. Merak ederek içerisine baktı.

– Bir yanlışlık var. Benim altı yüz dirhemlik ip bu kadar etmez, dedi.

Geylani Hazretleri,

– Hayır, hepsi sizin. İçerisinde bin altın var, dedi.

– Olamaz böyle bir şey! Hayatta kabul edemem bu parayı.

Ne zaman ki olay anlatıldı. O zaman Halime Hanım parayı aldı. Allah'a şükrederek evinin yolunu tuttu.

AYAĞI OLMAYAN ADAM

İsa Aleyhisselam, Yüce Allah'ın izniyle hastalara şifa verip, ölüleri dirilten bir peygamberdi.

Bir gün yolda bir adam dikkatini çekti. O tarafa doğru yöneldi. Adam elini açmış içli içli dua ediyordu. Yaklaşınca ayaklarının olmadığını fark etti. Adam hâlini hiç değiştirmeden duasına devam etti. Adam kördü. Üstelik vücudu yara bere içindeydi. İsa Aleyhisselam böyle kötürüm birinin duasının ne olacağını merak ederek sözlerine kulak kabarttı.

Şöyle dua ediyordu adam.

– Ey nice zenginlere vermediği nimeti bana ikram eden Rabbim! Sana ağaçların yaprakları sayısınca şükürler olsun!

Adamın yaptığı bu dua karşısında şaştı kaldı İsa Aleyhisselam. Nasıl oluyordu da kötürüm bir adam hâline şükredebiliyordu?

Daha fazla dayanamayarak adama seslendi.

– Ey bulunduğu duruma rağmen zenginlere verilmeyen nimetin kendine verildiğini düşünen büyük insan! Söyler misin bu nimet nedir?

Kapalı gözleriyle sesin geldiği yöne dönen kötürüm adam,

– Efendi! Efendi! Allah bana öyle bir kalp vermiş ki, o kalple onu tanıyorum. Öyle bir dil vermiş ki, o dille onu zikrediyorum. Halbuki dünyanın serveti elinde olan nice zenginler var ki, Rabbini tanıma mutluluğuna erememiş, verilen nimetlerin farkında olamamışlardır. İşte bu yüzden zenginlere verilmeyen nimetin bana verildiğini düşünerek şükrediyorum.

Kalp gözü açık olan bu adamın hâli, İsa Aleyhisselamı fazlasıyla etkilemişti.

Ellerine uzanarak,

– Ver şu elini de öpeyim ey yüce insan, dedi.

Eğildi. Ellerinden değil de gözlerinden öptü. Peygamber dudaklarının değdiği gözler anında açılıverdi.

Adam, karşısındakinin İsa Aleyhisselam olduğunu görünce heyecanlanarak,

– Sen şu ölüleri dirilten, hastalara şifa veren peygamber değil misin, diye sordu.

İsa Aleyhisselam:

– Belli olmuyor mu, deyince,

– Gözlerimden belli oluyor da ayaklarımdan henüz değil, dedi adam.

İsa Aleyhisselam tebessüm ederek,

– Sen hele bir ayağa kalkmayı dene, dedi.

Silkinerek ayağa kalkan adamın sevinci gözlerinden okunuyordu.

Minnet dolu bir yüz ifadesiyle,

– Ey Allah'ın nebisi, sendeki mucizeler de O'ndan değil mi? Öyleyse izin ver de geç kalmayayım. O'na şükredeyim, dedikten sonra başını secdeye koydu: "Rabbim! Seni tanıyan bir kalple, zikreden şu dilin nimetini yapmaktan acizken; şimdi de gören bir çift gözle, yürüyen iki ayak lütfettin. Artık bilmiyorum verdiğin bu nimetler karşısında nasıl şükrederim, dedi.

HAPİSHANEDE KILINAN NAMAZ

Gece, Horasan'ın üzerini simsiyah bir örtü gibi kaplamıştı. Pencerelerden dışarı sızan gaz lambalarının kör ışıkları birer birer sönmüş, sokak aralarında, elinde lambayla yürümeye çalışan üç beş kişiden başka kimse kalmamıştı. Demirci Mehmet Usta da bunlardan biriydi. Nişapur'dan gelmiş akraba ziyaretinden dönüyordu. Birden birileri bağırmaya başladı.

– Tutun, kaçırmayın!

– ...

– Birini yakaladım!

– ...

– Aman sıkı tutun!

Mehmet Usta daha ne olduğunu anlamadan kendini jandarmaların arasında buldu.

– Durun! Bir yanlışlık var, ben suçsuzum, dediyse de yanındaki üç beş kişiyle valinin huzuruna çıkardılar. Mehmet Usta, yine "Ben hırsız değilim!" diyecek oldu.

Ağzını açmasına fırsat vermeyen vali,

– Tutuklayın, dedi.

Hemen bir hücreye attılar. Bir suçu olmayan Mehmet Efendi hâlini Rabbine arz etmek için önce güzel bir abdest aldı. Ardından uzun uzun namaz kıldı. Sonra ellerini açıp dua etti.

– Ya Rabbi! Bir suçum olmadığını ancak Sen biliyorsun. Beni bu zindandan kurtar, dedi.

...

Vali, o gece rüyasında dört kuvvetli kimsenin tahtını ters çevirdiğini gördü. Korkuyla uyandı. Hemen kalkıp iki rekât namaz kıldı. Tekrar uyudu. Aynı rüyayı bir daha gördü. Yine endişe içinde uyandı. Bu sefer yatmadı. "Bunda bir iş var. Galiba suçsuzun birinin ahı tutuyor." dedi. Hemen hapishane müdürünü çağırtıp sordu.

– Müdür bey, bu gece hapishaneye suçu netleşmeyen birisi geldi mi?

– Bunu bilmem efendim. Yalnız biri var ki sürekli namaz kılıyor, çok dua ediyor, göz yaşları döküyor, dedi.

Vali, müdürden o adamı huzuruna getirmesini istedi. Çok geçmeden huzura gelen Mehmet Efendi, suçsuzluğun verdiği masumiyetle,

– Buyurun, beni istetmişsiniz, dedi.

Vali mahçup bir şekilde,

– Hakkınızı helâl edin. Şu bin gümüş hediyemi kabul eder, herhangi bir arzunuz olunca da bana gelirseniz sevinirim, dedi.

Mehmet Efendi:

– Hakkım helâl olsun. Verdiğiniz hediye için de sağ olun. Sizden bir şey istemeye gelince bu mümkün değil, dedi.

Vali, şaşkın bir şekilde,

– Neden, diye sordu.

Mehmet Efendi, önemli bir sır vermenin titizliği içinde,

– Çünkü dedi. Benim gibi bir fakir için, senin gibi bir valinin tahtını birkaç defa tersine çevirten sahibimden değil de, senden istemek bana yakışmaz.

MİSAFİR GELMEYİNCE

Güneşin son ışıkları tepelerin üzerinde kayboluyordu. Misafir bekleyen Hazreti İbrahim evine girdi. Üzgündü. Çok istemesine rağmen bir türlü misafir gelmiyordu. Tam on gün geçmişti ve misafir yoktu. Bu duruma bir anlam veremedi. Kendi kendine: "Misafir gelene kadar yemek yemeyeceğim." diye söz verdi. Üç gün geçmesine rağmen gelen giden yoktu. Açlık dayanılmaz bir hâl alıyordu, ama verdiği sözden dönmek de istemiyordu.

– Madem misafir eve gelmiyor, gidip kendim bulurum, diyerek evden çıktı.

Uzun bir yol yürüdü. Eve getirecek birini bulamadı. Vazgeçip evine dönecekti ki, kasabanın meydanında bir adam dikkatini çekti. "İşte aradığım misafir." diye geçirdi içinden.

Adama yaklaşarak,

– Misafirsiz yemek yemeyeceğim diye yemin ettim. Üç gün geçti, misafir gelmedi. O yüzden misafir aramaya çıktım. Şimdi Allah seni gönderdi. Buyurun eve gidip yemek yiyelim, dedi.

Yediler, içtiler; sohbet ettiler. Ayrılık zamanı gelince Hazreti İbrahim misafiri bir odaya götürdü. Beğendiği herhangi bir şeyi almasını istedi.

Arkasından da,

– Bunu al ve bana dua et, dedi.

Adam olumsuz bir şekilde kafasını sallayıp,

– Ederim ama çok zamandan beri dua etmiyorum. Bu yüzden dua etmeye dilim varmıyor. Beni mazur gör, dedi.

– Niçin duayı terk ettiniz, diye sordu Hazreti İbrahim.

– Senelerdir Allah'tan bir isteğim var. Allah o isteği yerine getirmedi. Ben de, "Demek ki duam

kabule şayan değil. Cenab-ı Allah kabul etmiyor." dedim ve bir daha da dua etmedim.

– Peki neydi bu istek?

– Allah'ın sevgili peygamberi Hazreti İbrahim'i görmek nasip olmadı. Allah'tan O'nu bana göstermesini istedim. Fakat kabul edilmedi.

Hazreti İbrahim:

– Müjdeler olsun sana! Allah senin duanı kabul etti, işte ben, o nebiyim ve Allah'ın peygamberinin evinde misafirsin şimdi dedi.

KERPİCİN ETKİSİ

Vaktiyle kasabanın birinde hazır cevap bir âlim vardı. Ne sorulursa cevap verir, hiçbir soruyu karşılıksız bırakmazdı. Günün birinde iyi giyimli bir yabancı yanına geldi. Âlim zat,

– Buyur, seni dinliyorum, dedi.

Yabancı:

– Cevap alamayacağımı biliyorum, ama dostlarım seni tavsiye ettiği için geldim, dedi.

Âlim zat, edebini muhafaza ederek,

– İnşallah dostların seni yanıltmaz, dedi.

Adam ardı ardına sorularını sıraladı.

– Birincisi, Allah varsa bana göster. İkincisi, her şeyi yaratıyorsa neden suçlu ceza görüyor? Üçüncüsü de şeytan ateşten yaratıldığı halde ona cehennemin ateşi nasıl etki yapabilir?

Âlim kişi, hiç cevap vermeden yerden aldığı kerpici adamın başına vurdu. Başı yarılan yabancı soluğu mahkemede aldı. Olanları anlattıktan sonra,

– Bu kişiden davacıyım, diye şikayet etti.

Hâkim, âlim kişiye,

– Bu adam senden davacı. Başına kerpiçle vurmuşsun, bu doğru mu, diye sordu.

– Evet, doğru. Fakat sorduğu üç sorunun cevabıydı o.

– Nasıl yani?

– Anlatayım. Allah varsa bana göster demişti. Başının ağrıdığını iddia ediyorsa göstersin. O zaman ben de Allah'ı göstereyim. İkinci olarak her şeyi Allah yaratıyorsa neden suçlu ceza görsün, demişti. Madem öyle neden beni mahkemeye veriyor? Üçüncüsü de şeytan ateşten yaratıldığı halde ona cehennemin ateşi nasıl etki yapar, demişti. Soruyorum kendisi topraktan yaratıldığı halde kerpiç onu nasıl yaralıyor, dedi.

Cevabı alan ukalâ adam, başını önüne eğip sessizce mahkeme salonunu terk etti. Âlim zat da beraat etti...

FAKİR VE KÖR

Fakir bir adam zengin birinin kapısını çalmıştı. Hâlini arz ettikten sonra bir miktar yardım istedi. Kibirli ve bencil olan zengin onu kovdu. Fakir adam üzüntüden bir köşeye çöküp ağlamaya başladı.

Oradan geçen gözleri görmeyen biri ağlama sesini duyunca,

– Niçin ağlıyorsun, diye sordu.

Fakir adam başından geçenleri, uğradığı hakareti bir bir anlattıktan sonra,

– Söyler misin ben ağlamayayım da kim ağlasın, dedi.

Bunları duyan âmâ çok üzüldü. Onu alıp evine götürdü. Ailecek güzel bir misafirperverlik gösterdiler. Fakirin karnını doyurup gönlünü hoş tuttular.

O hoşnutluk içinde misafir ellerini açtı.

– Sen bana evini, gönlünü açtın ya! Mevlam da gözünü açsın, diye dua etti.

Bu dua üzerine âmâ çok duygulandı ve gözlerinden iki damla aktı. Bu iki damlanın ardından gözleri birden açıldı. Görmeye başladı.

Bu haber şehirde tez yayıldı. Herkes gibi bencil zengin de bu haberi duydu. İşin aslını öğrenmek için gözleri açılan adamın yanına geldi,

– Nasıl oldu da gözlerin açıldı, diye sordu.

– Hey kendini bilmez adam! Asıl ben sana soruyorum. Nasıl oldu da böyle kalp ehli birini üzdün? Devlet kuşunu bırakıp, baykuşla meşgul oldun?

Zengin adam, üç beş kuruşun hesabını yapıp hırsa kapılmanın kendine bir şey kazandırmayacağını anladı. Yaptıklarına pişman oldu.

– Desene kendime yazık ettim, dedi.

İPİN HESABI

Vaktin birinde zengin mi zengin bir adam vardı. Yaş kemale erip de ahirete gitme zamanı yaklaşınca mezarda yalnız kalma korkusuna kapıldı.

Bir zaman sonra hastalanıp yatağa düştü. Çocuklarını çağırıp vasiyetini açıkladı. Öldüğü günün ilk gecesi kabirde sabaha kadar kendine eşlik edecek birini bulmalarını söyledi. Bu kişiye servetinin yarısını vermelerini istedi.

Çok geçmeden yaşlı adam vefat etti. Çocukları vasiyeti gerçekleştirmek için birini aradılar. Kime sorsalar "Cesaretiniz varsa siz girin." diye cevap veriyorlardı. Vasiyeti kabul eden bir Allah'ın kulu çıkmadı. Çaresiz gömmeye karar verdiler. Hazırlıkların yapıldığı bir sırada kulaktan kulağa vasiyeti yerine getirecek birinin çıktığı haberi duyuldu. Çok geçmeden de elinde ipiyle bir hamal çıkageldi.

– Benim sadece bir ipim var. Kaybedecek hiçbir şeyim yok. Teklifinizi kabul ediyorum, dedi.

Çocuklar, babalarının vasiyetini yerine getirmenin huzuruyla adama teşekkür ettiler.

Nihayet beklenen an geldi. Zengin adamla birlikte hamalı da defnettiler.

Herkes evine dönünce yalnız kalan hamal, korkmaya başladı. Birazdan sorgu melekleri belirdi. Baktılar ki kabirde bir ölü, bir de canlı var. "Nasıl olsa bu ölü elimizde. Şu hamaldan başlayalım" dediler ve başladılar hamalı sorgulamaya.

– O ip kimin?

– ...

– Nereden aldın?

– ....

– Niçin aldın?

– ...

– Nerelerde kullandın?

– ...

Sabaha kadar bu şekilde sorgu sual devam etti. Sabah olunca hamalı çıkardılar.

– Kazandın, dediler. Babamızın servetinin yarısı senin.

– Aman, dedi hamal, istemem kalsın. Ben sabaha kadar bir ipin hesabını veremedim. O kadar servetin hesabını nasıl veririm, diyerek oradan kaçıverdi.

GERÇEK ANLAŞILINCA

Gecenin ıssızlığını bozan ayak sesleri dağların arasından gümbür gümbür ilerliyordu. Bu ses, Zülkarneyn Aleyhisselam'ın ordusunun ayak sesleriydi.

Vadiden geçerlerken Zülkarneyn Aleyhisselam ordusuna seslendi.

– Ayağınıza takılan şeyleri toplayın!

Yayılan bu sözü duymayan kalmadı.

Bir kısmı,

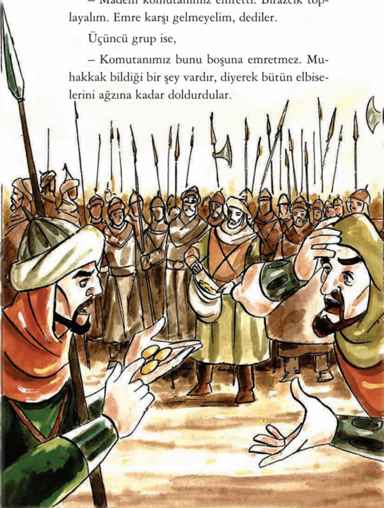
– Çok yürüdük ve yorulduk. Gece vakti kendimizi taşıyamıyoruz. Bir de taşları toplayarak kendimize yük mü yapacağız, diyerek hiçbir şey almadılar.

Başka bir grup,

– Madem komutanımız emretti. Birazcık toplayalım. Emre karşı gelmeyelim, dediler.

Üçüncü grup ise,

– Komutanımız bunu boşuna emretmez. Muhakkak bildiği bir şey vardır, diyerek bütün elbiselerini ağzına kadar doldurdular.

Sabah olunca bir de baktılar ki gece topladıkları şeyler altın. Meğer geçtikleri vadi bir altın madeniymiş.

Hiç altın toplamayanlar,

– Ah biz ne ahmakmışız! Nasıl dinlemedik komutanımızın sözünü? Keşke bir tane de olsa alsaydık, diye söylendiler.

Az alan ikinci gruptakiler,

– Ah nasıl gaflette bulunduk! Keşke biraz daha fazla alsaydık. Ceplerimizi doldursaydık, dediler.

İşte bu misalde olduğu gibi insanlar bir gün ahiret yurduna gidecek ve iman etmeyen insanlar pişmanlık dolu sözlerle, "Keşke iman etseydik de cennete gitseydik." diyecekler. Az sevabı olanlar da, "Keşke daha fazla sevap işleseydim de cennetin daha güzel yerlerine gitseydim." diyecekler.

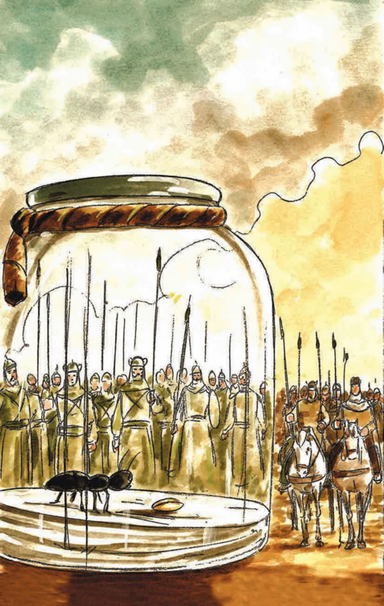
KARINCA İLE HAZRETİ SÜLEYMAN

Hazreti Süleyman Aleyhisselam, hayvanların dilinden anlayan bir peygamberdi. Onlarla sohbet eder, merak ettiklerini sorar, öğrenirdi. Hatta onlara ordusunda görevler verdiği dahi olurdu. Bir gün karıncaya bir yıllık yiyeceğinin miktarını sordu.

Karınca da,

– Bir buğday tanesi, diye cevap verdi.

Süleyman Aleyhisselam: "Doğruluğunu kontrol edeceğim." diyerek bir buğday tanesiyle birlikte karıncayı küçük bir kavanozun içine koydu. Hava alması için delikler bırakmayı da ihmal etmedi. Sabırla bir yılın geçmesini bekledi.

Nihayet süre doldu. Beklenen an geldi. Süleyman Aleyhisselam heyecanla kavanozu bıraktığı yere geldi. Önce karıncanın durumunu kontrol etti. Hayatta olduğunu görünce sevindi. Kavanozu eline aldı. Yavaşça kapağını açtı. Bir de baktı ki buğday tanesinin yarısı yenmemiş.

Merakla,

– Hani yılda bir buğday tanesi yerdin? Neden doğruyu söylemedin, diye sordu.

Karınca gayet sakindi.

– Doğru söyledim, fakat daha önce benim yiyeceğimi yüce Allah verirdi. Ben de O'na güvenerek bir buğday tanesi yerdim. Çünkü O beni asla unutmaz ve ihmal etmezdi. Fakat bu işi sen üzerine alınca, "Nihayetinde aciz bir insansındır. Bakarsın beni burada unutuverir." diye düşündüm. O yüzden buğdayın yarısını yiyerek, diğer yarısını ertesi yıla bıraktım, dedi.

MARİFET

Halife Harun Reşit'in yanına bir genç geldi, birçok marifetinin olduğunu, izin verirse bunları göstereceğini söyledi.

– Peki, dedi halife. Buyur meydan senin.

Genç sevindi. Göze girmek için de önce cebinden çıkardığı iğneyi bir tahtanın üzerine batırdı. Geri çekilip eline aldığı ipi ustalıkla fırlattı. İplik iğnenin deliğinden geçti.

Gencin bu marifetini gören Harun Reşit,

– Kaç yılda öğrendin bu işi, diye sordu.

– Yirmi yılda efendim.

Harun Reşit yardımcılarına işaret etti.

– Bu gence yirmi altın verin. Yirmi de sopa vurun.

Bu ödül ve cezayı anlamayan genç şaşkın bir vaziyette nedenini sordu.

Halife:

– Yirmi altın gösterdiğin marifet için, yirmi sopa da yirmi yılını böyle basit bir işe ayırdığın için, dedi.

PADİŞAHIN DEVESİ

Sultanın birinin devesi vardı. Deveye bakmaları için birkaç kişi vazifelendirmişti.

Onlara.

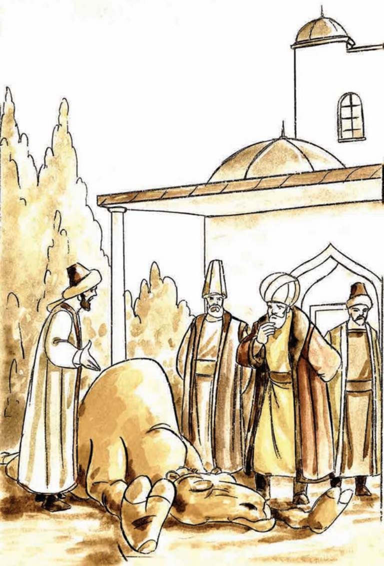
– Kim bana bu devenin öldüğünü söylerse hapse attırırım, dedi.

Deve de nihayetinde fâni bir varlıktı. Bir gün, beş gün derken vakti saati gelince öldü.

Deve bakıcıları bunu sultana nasıl haber vereceklerini kara kara düşündüler.

İçlerinden biri,

– Ben söylerim, dedi ve arkadaşlarını rahatlattı.

Ertesi gün padişahın huzuruna çıkan adam başladı deveyi anlatmaya,

– Sultanım! Kıymetli deveniz yattı kalkmıyor, yumdu gözlerini açmıyor, uzattı ayaklarını toplamıyor...

Adamın uzun uzun anlatmalarına katlanamayan sultan,

– Ne var da dolandırıp durursun. Desene deve öldü.

Adam derin bir nefes aldı. Yüz hatları gevşedi.

– Sultanım onu da siz söylediniz. Çünkü işin içinde hapis var, dedi ve huzurdan ayrıldı.

AĞAÇLARIN KORKUSU

Üç beş kişinin, ellerinde baltayla ormanın içlerine doğru ilerlediğini gören ağaçları bir korku sardı. Gövdelerine inecek baltanın korkusuyla adamları göz ucuyla takip ettiler. Bir şey yapamamanın çaresizliği içinde kıvrım kıvrım kıvrandılar.

Çok geçmeden bir ses duyuldu,

– Tak, tuk! Tak, tuk!

Gencecik ağaçların bağırış ve çığırışları tüm ormanı kapladı.

Dalları geniş bir alana yayılmış tecrübeli bir ağaç sordu.

– Ne oluyor yahu? Ne diye bağırıp çağırıyorsunuz?

Genç ağaçlar endişe içinde,

– Eli baltalı adamlar ağaçları kesiyor.

Yaşlı çınar genç fidanları teselli etmeye çalıştı.

– İyi baktınız mı? Ellerinde bizden bir şey var mı?

Küçük ağaçların hepsi birden atılarak,

– Var, var. Adamın elindeki baltanın sapı ağaçtan, dediler.

Yaşlı çınar bu söz üzerine korkuyla titredi. Dallarını genç fidanların üzerine eğip şefkatle onları okşadı.

– Şimdi korkun işte. Eğer bizden birisi ise, hepimizi de kesebilir, dedi.